

Deklaratioun iwwert d'Aussepolitik

présentéiert vum

Här Jean Asselborn
Aussen- an Europaminister

an der Chamber
den 8. November 2022

ËNNERT EMBARGO
BIS DEN 8. NOVEMBER UM 14H30

Et zielt dat geschwatent Wuert

1 Här Präsident, Dir Dammen an Dir Hären Deputéiert,

2 **Um internationale Plang huet d'Joer 2022 de 24. Februar ugefaangen**, deen
3 Dag wéi am fréie Moie russesch Panzer iwwert d'ukrainesch Grenz gerullt sinn
4 an déi éischt Missilen op Kyiv gefall sinn. Wat kee vun äis wollt wouer hunn, wat
5 kee vun äis konnt gleewen, ass brutal agetratt: Europa sollt am 21. Jorhonnert,
6 trotz allen Efforte fir de Friden, awer **nees e Krich** erliewen.

7 Natierlech goufen et an den 90er Joren och déi schrecklech Jugoslawie-Kricher,
8 deenen hir Nowéien d'Regioun nach ëmmer spiert. Et gouf och de Krich a
9 Georgien an natierlech gouf et virum 24. Februar 2022 och de Februar 2014, wéi
10 Russland ugesat huet, d'Krim z'annektéieren.

11 Mä mir sinn äis all am Kloten, dass de militäreschen Ugrëff, deen de 24.
12 Februar declenchéiert gouf — a sengem Ausmooss, a senger Brutalitéit, a senger
13 globale Konsequenzen — **alles iwwertraff huet, wat dëse Kontinent zanter**
14 **dem zweete Weltkrich kannt huet**. Eppes muss äis bewusst sinn: dat hei ass net
15 nëmmen e Krich vu Russland géint d'Ukrain, et ass d'Konfrontatioun tëscht
16 zwee politesche Systemer, tëscht zwou Weltvirstellungen. **Et geet virun allem**
17 **ëm Wäerter hei, an et ass eis kollektiv Verantwortung, déi universell Wäerter**
18 **vu Fräiheet an Onofhängegkeet, vu Gläichberechtegung a Mënschlechkeet,**
19 **héich ze halen**. Et hat ee gemengt, et kéint ni méi Krich ginn an Europa. Lo musse
20 mir alles drusetzen, dass dat hei déi leschte Kéier ass, wou d'Force vum
21 Internationale Recht dem Onrecht vun der militärescher Force wäiche muss.

22 Zanter Joren hat de Präsident Putin konsequent all demokratesch Oppositioun
23 an sengem Land ënnerdréckt a seng Muecht systematesch ausgebaut. Lo
24 probéiert hien, seng Ideologie vum „Russkiy Mir“ mat brachialer Gewalt
25 duerchzesetzen, dee Modell, wou d'Leit de Bak ze halen hunn, a wou de Regime

26 allmächtig ass. Laang hu mir hei an eisem Deel vun Europa **gegleeft, dass mer**
27 **dem Putin säi Russland iergendwéi kéinten** an eis Wäerte-Gemeinschaft an an
28 eis Sécherheetsarchitektur **abannen**, oder et wéinstens esou un de Rescht vun
29 Europa ubannen, dass ee friddlecht Zesummeliwwen um europäesche Kontinent
30 méiglech wier. Dat ass offensichtlech net de Fall.

31 **De Putin wollt dëse Krich.** D'Geschicht wäert beleeën, dass hien dëst scho virun
32 engem Joer, am Hierscht 2021, decidéiert hat. All Beméihungen, bis an den
33 Dezember d'lescht Joer eran, souwuel vun der EU, der NATO, dem NATO-
34 Russland-Rot, oder och der OSZE, fir dem Putin ze soen, dass de „Westen“
35 bereet ass, d'Vuë vu Russland a Saache Sécherheetsarchitektur
36 nozelauschteren, fir der Diplomatie eng Chance ze ginn, Léisungen ze sichen,
37 waren ëmsoss.

38 Allerdings weess een net, ob de Putin dës verbriecheresch Aktioun gemaach
39 hätt, wann e gewosst hätt, wou e bal 9 Méint nom Ugrëff stoe géif, politesch,
40 wirtschaftlech, a virun allem militäresch.

41 Russland **trëppelt zanter elo iwwer 8 Méint d'internationalt Recht brutal mat**
42 **Féiss.** All déi Verbriechen, déi Russland begaangen huet, an déi och vun der UNO
43 veruerteelt goufen, kënnen net ignoréiert ginn. An dësem Krich **kann et dofir**
44 **och keng Neutralitéit ginn.** Russland net ze veruerteelen heescht, Russland ze
45 ënnerstëtzen, heescht z'akzeptéieren, dass **dee Stärkste Recht hätt.** Wann de
46 Putin säi Krich géif wannen, da wier dat net méi an net manner wéi
47 d'Doudesurteel vun der internationaler Weltuerdnung, sou wéi mir se kennen,
48 sou wéi mir se nom Zweete Weltkrich opgebaut hunn.

49 De Krich an der Ukrain huet viles anescht gemaach. Et gëtt dacks vun engem
50 Paradigme-Wiessel an der Geopolitik geschwat. De Krich, ënnert deem d'Leit an

51 der Ukrain zanter bal 9 Méint leiden, huet **Konsequenzen op allen Niveauen**,
52 bei äis heiheem, an Europa, an uechter d'Welt.

53 **D'Ukrain brauch all Hëllef, déi mir hir kënne ginn, fir sech ze verteidegen** géint
54 déi mäerderesch Agressioun vu Russland. Den Artikel 51 vun der Charta vun der
55 UNO seet et kloer, an ech zitieren Iech en hei op Däitsch :

56 „Diese Charta beeinträchtigt im Falle eines bewaffneten Angriffs gegen ein
57 Mitglied der Vereinten Nationen keineswegs das **naturgegebene Recht zur**
58 **individuellen oder kollektiven Selbstverteidigung**, bis der Sicherheitsrat die zur
59 Wahrung des Weltfriedens und der internationalen Sicherheit erforderlichen
60 Maßnahmen getroffen hat. Maßnahmen, die ein Mitglied in **Ausübung dieses**
61 **Selbstverteidigungsrechts** trifft, sind dem Sicherheitsrat sofort anzuzeigen; sie
62 berühren in keiner Weise dessen auf dieser Charta beruhende Befugnis und
63 Pflicht, jederzeit die Maßnahmen zu treffen, die er zur Wahrung oder
64 Wiederherstellung des Weltfriedens und der internationalen Sicherheit für
65 erforderlich hält.“

66 Den Artikel 51 leet de Fanger och matzen an d'Wonn, déi de Krich an eis
67 Weltuerdnung gerappt huet : **den UNO-Sécherheetsrot, an deem Russland eng**
68 **Veto-Muecht ass, ass fir de Moment total onfäeg**, seng Roll fir de Weltfridden
69 ze spillen. Dofir ass et un äis all ze handeln, am Kader vum internationale Recht,
70 dat äis als méi klengem Land besonnesch um Häerz läit, jo, dat liewenswichtig
71 fir äis ass.

72 Lëtzebuerg huet direkt nom 24. Februar zesumme mat sengen europäeschen an
73 internationale Partner séier an dezisiv reagiert, an ass zanterhir ferm
74 engagiert. **Elo gëllt et, net verdrësslech ze ginn, net ze zweifelen, net midd ze**
75 **ginn** an eiser Ënnerstëtzung fir d'Ukrain. Wa mir si elo net resolutt géint dës

76 Agressioun stäipen, wou géif de Putin, oder en anere Putin, dann als nächst
77 amarschéieren?

78 * * *

79 Mir hunn Decisiounen geholl, heiheem an an der EU, déi virun e puer Méint nach
80 net denkbar gewiescht wieren. Och Lëtzebuerg huet, déi éischte Kéier an eiser
81 Geschicht, **Waffen an e Krichsgebitt geliwwert**. Lëtzebuerg huet bis elo Waffen
82 a Material fir méi wéi 72 Milliounen EUR un d'Ukrain geliwwert. Dat entsprécht
83 16% vun eisem Verdeedegungsbudget. Déi Waffen hëllefe matt, um Terrain en
84 Ennerscheid ze maachen. Als EU Member leeschte mir och eise finanzielle
85 Bäitrag fir de gemeinsamen Effort am Kader vun der Europäescher Friddens-
86 Facilitéit (FEP), dee bis elo erlaabt huet, 6 mol 500 Milliounen zur Verfügung ze
87 stelle fir Waffeliwwerungen an anert Material.

88 Et däerf een d'Equatioun net opstellen, dass militäresch Hëllef fir d'Ukrain méi
89 Krich bedeite géif, an ëmgedréint, dass keng militäresch Hëllef méi fir d'Ukrain
90 de Fridde méi no brénge géif. Dat ass e Feelschluss, deem am Fong dem Putin e
91 Blankoscheck ausstelle géif, fir d'Ukrain total ze zerstéieren. Jo, ouni militäresch
92 Hëllef un d'Ukrain wier de Krich eriwwer. Mam Resultat, dass et keng Ukrain méi
93 géif ginn, an Honnertdausenden ukrainesch Doudeger.

94 * * *

95 Heiheem si séier nom 24. Februar déi éischt Leit, déi virum Krich hu misse
96 fortlafen, ukomm. Och dës Kéier huet Lëtzebuerg **Verantwortung iwwerholl** an
97 de Leit, déi aus der Ukrain geflücht sinn, direkte Schutz ugebueden. Zanter Enn
98 Februar vun dësem Joer hu mir ronn 4500 Leit de **Statut vun der temporärer**
99 **Protektioun** zougesprach, ronn 3000 Erwuessenen a 1500 Kanner. Am Ufank
100 gültig fir ee Joer, bis Mäerz 2023, ass de Statut lo rezent **ëm en zousätzlecht**

101 **Joer verlängert ginn.** Bis Mäerz 2024 kënnen also d'Mënschen déi aus der Ukrain
102 hu misste fortlafen, ënnert deem Statut an eisem Land wunnen, schaffen an hir
103 Kanner an d'Schoul schécken, also en normaalt Liewe féieren, souwäit dat
104 méiglech ass wann ee vum Krich aus sengem Heemechtsland gedriwwe gëtt.

105 Wann ee gesäit wéi Russland säi brutale Krich géint d'Ukrain ëmmer weider
106 eskaléiert, da kann et gutt sinn, dass nees méi Leit aus der Ukrain an d'EU an op
107 Lëtzebuerg kommen. Dorop musse mir préparéiert sinn an dofir schaffe mir
108 weiderhinn drun, fir relativ **kuerzfristeg d'Zuel vu Better nach eemol**
109 **eropzesetze bis den Ufank vum Joer 2023.** Dëst gëtt net nëmme gemaach fir
110 d'Mënschen aus der Ukrain, mä och fir all déi Mënschen déi internationale
111 Schutz zu Lëtzebuerg ufroen. Och do gesinn mer en **neien Afflux zanter dem Enn**
112 **vum Summer 2022:** et kommen rëm **vill** Mënschen hei un.

113 Ech verstoppen et net : et ass eng grouss Erausfuerderung, där mir äis
114 weiderhinn mat all de concernéierten Acteuren a Partner stellen, fir de Leit
115 beschtméiglech Konditiounen am Accueil ze bidden. An deem Kontext wëll ech
116 hei nach eng Kéier deene **sëllegen Acteuren MERCI soen.** Als éischt eise
117 Matbierger déi nach ëmmer - op fräiwëlleger Basis – ganz vill Leit bei sech
118 doheem ophuelen oder opgeholl hunn. De Gemengen, deene villen ONGen -
119 virop d' Croix-Rouge an d' Caritas -, an de Ministère an Administratiounen mat
120 deene mir enk zesumme schaffen. D'Mattaarbechter vum Office national de
121 l'Accueil, ONA, hunn effektiv a Rekordzäit en neien, **parallelen Accueil- an**
122 **Hebergements-System** fir d'Leit déi aus der Ukrain geflücht sinn, opgebaut. Den
123 éischten Accueil ass am **Guichet Unique, organiséiert vun der Immigratioun,**
124 gemaach ginn, op enger zentraler Ulaafstell, wou all d'Servicer, also
125 d'Immigratiounsdirektioun, den ONA, d'Santé, d'Education an d'Police,
126 zesummegeleecht gi sinn, fir d'Demanden sou séier wéi méiglech ze traitéieren.

127 Déi staatlech Servicer hunn do gutt Aarbecht gelescht an eng grouss
128 Reaktivitéit a Flexibilitéit bewisen, zesummen mat de Partner, déi d'Leit mam
129 Statut vun der protection temporaire an de Strukturen encadréieren.

130 * * *

131 Wéi een un der Gestoun vun der Ukrain-Kris gesäit, ass **eng EU-koordinéiert**
132 **Äntwert an der Migratiounspolitik méiglech**. Mir hunn et a kierzester Zäit
133 fäerdeg bruecht, iwwer 6 Milliounen ukrainesch Flüchtlingen europawäit
134 opzehuelen. Et war déi éischte Kéier, dass de **Mechanismus vun der Protection**
135 **temporaire** vun der Europäescher Kommissioun aktivéiert ginn ass, a mir gesin
136 all Dag, wéi wäertvoll dee Statut ass, well en erlaabt, onbürokratesch a séier, an
137 also mënschlech, ze handelen.

138 Zanter der Migratiounskris 2015/2016 huet d'EU an deem Beräich kee Bild vun
139 Eenheet ofginn. Dës Kéier huet d'EU glécklecherweis gewisen, datt, wann de
140 politesche Wëllen do ass, och zesumme ka gehandelt ginn. Dat heescht beleiwen
141 net, dass ee kann een Ënnerscheed tëschent ukraineschen an anere Migrante
142 maachen. Sou eng Distinktioun wier net acceptabel. D'EU muss eng Plaz
143 bleiwen, déi verfollegte Leit Schutz bitt. **Mir müssen iwwerall op der Welt astoe**
144 **fir Solidaritéit mat deene Leit, déi hir Heemecht musse verloosse fir ze**
145 **iwwerliewen**. D'Flüchtlingsrecht ass zanter 1951 an der **Genfer Konventioun**
146 verankert. Dorunner dierf net geréckelt ginn. Wann een awer verschiddenen EU-
147 Länner am Zesammenhang mat Net-ukrainesche Flüchtlingen nolauschtert, géif
148 ee mengen, si hätte vergiess dass d'Recht op Asil eng international Obligatioun
149 ass, an dass d'Ratifikatioun vun der Genfer Konventioun och eng vun de
150 Konditiounen fir e Bäitritt an d'Europäesch Unioun war a bleift.

151 * * *

152 De Krich an der Ukrain stellt effektiv och e Paradigmewiessel fir d'Europäesch
153 Unioun duer, d'Enn vun enger Ära. 70 Joër nodeems hei zu Lëtzebuerg
154 d'Europäesch Gemeinschaft fir Kuel a Stol hir Aarbecht opgeholl huet, ass e Land
155 an eiser direkter Noperschaft Affer vun engem brutalen Iwwerfall gin.

156 Dëst ass eng komplett nei Situatioun fir d'EU. **Déi russesch Aggressioun ass eng**
157 **Attack op alles, fir dat d'EU an der Welt steet: Fridden, Demokratie,**
158 **Rechtstaatlechkeet a Multilateralismus,** fir nëmmen déi ze nennen. D'EU als
159 solch kann an dierf dem Konflikt also net gläichgültig géintiwier stoen. Mir
160 hunn hei déi moralesch Pflicht, den Ukrainer zur Säit ze stoen an näischt
161 onversicht ze loossen, fir dësem bluddege Konflikt en Enn ze setzen.

162 Dofir ass och séier reagéiert ginn. Zanter der Invasioun huet d'EU hir
163 **Sanktiounen**, déi scho vun 2014 un géint Russland am Kader vun der illegaler
164 Annexioun vun der Krim geholl gi waren, a bis elo 8 successive Päck, signifikativ
165 verschäerft. Mir hunn elo hei e Sanktiounsregime opgebaut, wéi et e bis ewell
166 an där Form nach net ginn ass. Mam Zil deenen, déi a Russland d'Soen hunn,
167 **d'Mëttel ze entzéien, fir dëse Krich weiderzeféieren.** D'Objektiv vun de
168 Sanktiounen ass, den Drock op Russland also esou ze erhéijen, de Krich esou
169 deier ze maachen, dass Russland d'Invasioun muss stoppen. Dat si mir den
170 Ukrainer schëlleg an dat si mir äis selwer schëlleg fir kredibel ze bleiwen.

171 **Dës Sanktiounen sinn also kee Choix, mä eng Noutwendegkeet.** Mir kënnen jo net
172 einfach nokucken, wéi Russland un eise Grenzen d'Völkerrecht, d'Genfer
173 Konventiounen an d'Mënscherechter mat Féiss trëppelt an esou schrecklech vill
174 Misär uriicht. Déijéineg, déi dëst net agesinn, an déi op dem Putin seng verluge
175 Propaganda erafalen, hunn nach net verstanen dass et eben hei ëm vill méi geet
176 wéi e Konflikt tëschent zwee Länner.

177 Mir dierfen houfreg sinn op déi **Eenheet** déi d'EU hei am grouse Ganzen no
178 baussen demonstréiert huet. Mir dierfen houfreg sinn, dass mir an der EU an
179 dëser Kris zesumme geréckelt sinn, an net, wéi der vill gefaart haten, ausernee
180 gedrift sinn. Et gouf ganz ënnerschiddlech Ausgangspositiounen vun de
181 verschiddene Memberstaaten, an et war net einfach, 8 Päck Sanktiounen
182 unzehuelen an ëmzesetzen. Mä mir bréngen et bis elo fäerdeg hei gréisstendeels
183 un engem Strack ze zéien. Eis Exportrestriktiounen sollen dem russesche
184 militäresch-industrielle Komplex d'Technologien an aner Mëttel entzéien, déi
185 hinnen erlaben hir militäresch Fähegkeeten weider ze entwéckelen.
186 D'Importrestriktiounen maachen de Krich fir Russland vill méi deier. Déi, déi dee
187 Konflikt finanziell oder materiell ënnerstëtzen oder dovu profitéieren, ginn
188 duerch déi finanziell Sanktiounen fir hir Aktiounen zur Rechenschaft gezunn.

189 Och déi perfid russesch Propagandamachine ass duerch
190 d'Medienrestriktiounen, déi net mat liichem Häerz geholl gi sinn, zolitt
191 ausgebremst ginn.

192 **D'EU huet hei bewisen, dass si a Rekordzäit dezisiv a solidaresch handele kann,**
193 fir d'Sécherheet an d'Objektiver vun der Unioun ze verdeedegen. Ech
194 verstoppen net, dass besonnesch d'Haltung vum ungarische Premier Orban
195 ganz oft net konstruktiv war, an et e puermol sou ausgesinn huet, wéi wann eis
196 Unitéit géif a Schierbele goen. Bis elo si mer zesumme virukomm, deelweis, well
197 keen sech getraut huet, als eenzegen eis gemeinsam Politik opzehalen. D'Unitéit
198 heescht och, dass mir Concessiounen hu misse maachen. Zum Beispill, wann ee
199 Land Hand hält iwwe verschidde Leit, déi onbedéngt missten ënner Sanktioun
200 stoen, wéi de Patriarch Kyrill, deem dem Putin säi Krich glorifizéiert. Elo huet de
201 Premier Minister vun Ungarn e Referendum ugekënnegt, an deem d'ungarescht

202 Vollek gefrot gëtt, ob si dermat d'accord wieren, dass d'Sanktioune schlecht fir
203 Ungarn wieren. E Meeschterstéck vu Populismus.

204 Fir den Impakt vun den Sanktiounen op Russland ze maximiséieren, koordinéiert
205 d'EU dës enk mat hiren internationalen Partner, virun allem den USA, Kanada,
206 Groussbritannien a Japan. Eng sëllege Länner hu sech bis ewell deelweis oder
207 komplett mat eise Sanktiounen alignéiert a weiderer wäerten dem Beispill
208 nokommen. Mir wëssen, dass net all 193 UNO-Memberen dat maachen. Den
209 Impakt vu Russland ass a ville Länner, politesch wéi och wat Waffeliwwerungen
210 ugeet, ganz grouss.

211 Wat d' Effikassitéit vun de Sanktiounen ugeet, sou sinn **iwwer 17 Milliarden**
212 **Euro bis well duerch d'Unioun agefruer ginn**, dovun iwwer 5,5 Milliarden Euro
213 zu Lëtzebuerg. Den interministerielle Comité fir de Suivi vun de restriktive
214 Mesuren am Finanzberäich mécht hei eng exzellent Aarbecht, wat d'Ëmsetzung
215 vun de Sanktiounen um nationale Plang ugeet. Zesumme mam
216 Wirtschaftsministère an dem Finanzministère hu mir an der Handelskummer en
217 Helpdesk opgesat fir eis Entreprises ze begleeden an ze guidéieren an dësem
218 neien Ëmfeld an esou eng koherent an komplett Ëmsetzung vun de Sanktiounen
219 sécherzestellen. Do huet deelweis Neiland misse betruede ginn an mir stin an
220 enkem Kontakt mat der europäescher Kommissioun an och mat eise
221 Partnerlänner fir eng koherent a robust Ëmsetzung vun de Sanktiounen um
222 nationale Plang sécherzestellen an och Contournementer ze verhënneren.

223 **D'Sanktiounen hunn e konkreten Impakt op de Kreml an op d'russesche Elite**
224 **déi de Krich ënnerstëtzen oder guttheeschen.** Trotz den héijen Pétrol a
225 Gasrevenue, op déi Russland virun allem an den éischten Méint konnt zielen,
226 erwaarden d'Weltbank an d'OCDE sech eng Rezessioun a Russland tëschen 4,5
227 a 5,5% fir 2022 an tëschen 3,6 a 4,5% fir 2023. De russesche Finanzsektor ass

228 ausserdeem zolitt getraff ginn. Seng Kapazitéit, d'Ekonomie an der Zukunft ze
229 stäipen, ass däitlech zréckgaangen. Doriwwer eraus ass d'Inflatioun mat 13%
230 ganz héich. De federale Budget affichéiert zanter September en Defizit trotz den
231 héijen Energie-Recetten.

232 Déi massiv Sanktiounen wäerte weiderhin d'strukturell Stabilitéit vun der
233 russescher Wirtschaft beaflossen. Honnerten auslännesch Firmen, iwwer 1200
234 bis elo, zéien sech progressiv zréck aus dem Land. Domadder geet vill Know-how
235 verluer an dat féiert zu engem grouse Produktivitéitsverloscht. Russland ka
236 seng EU-Importer nëmme begrenzt duerch eege Produktioun oder Importer aus
237 Drëttstaaten ersetzen, wat déi russesch Industrie massiv schwächt. Vill jonk a
238 qualifizéiert Leit verloossen d'Land. Dat mënschlecht Kapital ass schwéier ze
239 ersetzen. Den Embargo op Pétrol a Pétrolsprodukter, deem am Dezember 2022
240 respektiv am Februar 2023 a Kraaft trëtt, wäert den Handlungspillraum weider
241 aschränken. Et wäert also nach méi schwéier ginn, de Krichseffort oprecht ze
242 erhaalen.

243 **Et geet hei net drëms, déi russesch Bevëlkerung ze strofen**, ma déi, déi fir de
244 Krich responsabel sinn, an hinnen hir Mëttele laangfristeg ze huelen.

245 Lëtzebuerg war vun Ufank un bei deenen, déi sech derfir agesat hunn,
246 **iwwerluecht a beduecht** ze handeln. Mir hunn äis dofir agesat, dass mir déi
247 Sanktiounen déi mir huelen, och op Dauer kënnen oprechterhalen, an dass se,
248 wat Persounesanktiounen ugeet, virun der Cour de Justice vun der Europäescher
249 Unioun stand halen.

250 Wa keen Alenke vu Russland kënnt, sinn awer weider Sanktiounen
251 onëmngänglech. Wichteg wäert hei sinn, déi dach grouss **Eenheet déi mir bis**

252 **ewell an der EU haten, oprecht ze erhaalen.** Dat ass eis richtig Stäerkt an déi
253 dierfe mer net liichtfankeg op d'Spill setzen.

254 Lëtzebuerg huet sech och dofir agesat, d'Konsequenze fir onbedeelegt
255 Drëttlänner esou kleng wéi méiglech ze halen. Der EU hir restriktiv Moossnamen
256 **viséiere keng landwirtschaftlech Produkter** an enthalen explizitt Ausnamen,
257 besonnesch a Bezuch op den Transport vun esou Produkter. Et ass also falsch ze
258 behaapten, dass d'Sanktiounen d'Liewensmëttel-Kris veruersacht hätten. Eleng
259 dem Putin säi Krich ass doru Schold.

260 Esou wéi et ausgesäit, wäerten **d'Sanktiounen, déi mir geholl hunn, fir eng Zäit**
261 **musse bestoe bleiwen.** Et ass och schwéier, sech den Ablack virzestellen, dass
262 mir nom Enn vum Konflikt, bei all deene rouden Linnen déi iwwerschratt goufen,
263 erëm einfach kéinten do weiderfueren an eise Relatiounen mat Russland, wou
264 mir opgehalen haten. Hei dierf een sech keng Illusiounen maachen. Souguer wann
265 de Putin a säi Regime eng Kéier net méi do sinn bleift Russland als gréisste Land
266 vun der Welt um Globus dat mat äis de Kontinent deelt. Mir hunn äis an der EU
267 dergéint ausgeschwat, dëst mat enger Majoritéit vu Memberstaaten, dass keng
268 Visaë méi u russesch Leit ausgestallt géifen. Mir maachen dat weiderhinn ganz
269 geziilt un éischter Stell fir dass Famillje aus Russland a Lëtzebuerg kënnen
270 zesummekommen. Et gëtt och all Demande vu russesche Bierger, déi zu
271 Lëtzebuerg Asyl froen, an eiser Prozedur zougeloss.

272 * * *

273 Mir sinn hei mat déifgräifende Verännerungen am Zesummeliwen ob eisem
274 Kontinent konfrontéiert. Et ass déi gréissten Ëmwälzung an Europa zanter 1989,
275 an déi mëttel- a laangfristeg Konsequenzen sinn nach net ofgeschätzt. Wéi
276 esou dacks, droen sou Entwécklungen dozou bäi, Tendenzen déi et scho gouf,

277 ze acceleréieren. An dësem Fall wäerten déi tragesch Evenementer an der
278 Ukrain dozou bäidroen, **eis Ofhängegkeeten vu Russland ofzebauen**. Mir
279 müssen an den nächste Méint alleguer weider un engem Strack zéien. Aus
280 Solidaritéit mat der Ukrain, aus Solidaritéit mat deenen, déi un der Front fir hir
281 Fräiheet a fir eis gemeinsam Wäerter kämpfen.

282 Deenejéinegen déi mengen, dass et eng Alternatif zu de Sanktiounen gëtt, wëll
283 ech dat hei soen: Mat engem Land dat sech esou zynesch a brutal géint dat
284 internationaalt Recht a géint d'Mënscherechter wendt, mécht ee keng
285 Geschäfte. Dat wier géint eis Wäerter a géint alles fir wat mir als Lëtzebuerg an
286 als EU stinn. Mir sinn hei solidaresch a bereet, de Präis ze bezuelen, fir dass dës
287 gruelege Krich an dat uergt Leide vun der Bevëlkerung an der Ukrain e séiert
288 Enn kritt.

289 Et geet hei ëm souvill méi, wéi ëm eise Portmonni. **Lëtzebuerg steet op der**
290 **richteger Säit vun der Geschicht, als verléisslechen, glafwierdegen a seriöse**
291 **Partner** an der internationaler Staatgemeinschaft dee bereet ass, seng
292 Verantwortung ze iwwerhuelen, och a schwierigen Zäiten. Dat ass woufir eis
293 Diplomatie steet, daat ass woufir dës Regierung steet, an ech gesinn hei keng
294 fundamental Differenz mat der grousser Majoritéit an der Chamber.

295 D'Regierung hëllt hir Verantwortung, fir de Leit hei zu Lëtzebuerg ënnert d'Äerm
296 ze gräifen, fir mat der Inflation, der Deiericht vun den Energiepreiser, an anere
297 Konsequenzen vum Krich eens ze ginn.

298 Den aktuelle Konflikt huet och den **europäeschen Energiemaart** iwwert de Koup
299 gehäit. Russland, sou wéi virun d'Sovietunion, war bis viru kuerzem ëmmer en
300 zuverlässegen Energieliwwerant, onofhängeg vun de Spannungen an
301 Differenzen, déi et iwwert déi verschidde Jorzéngte gouf. Dat louch och op der

302 Hand, wann een sech déi europäesch Geographie ukuckt. Mä och an dësem
303 Beräich si mir elo an engem Paradigmewiessel, och an dësem Beräich ass d’Kris
304 en Accélérateur fir Changementer.

305 Et gëllt elo, esou séier ewéi méiglech **onofhängeg vu russesche fossile**
306 **Brennstoffer ze ginn.**

307 Eng **Reduktioun vun eisem Energieverbrauch ass déi éischt an déi beschte**
308 **Léisung** am Fall vun Energie-Enkpäss: kuerzfristeg kënne mir eis Gewunnechten
309 upassen, wat d’Mobilitéit an och d’Hëtzen ugeet, doheem an op der Arbecht.
310 Laangfristeg musse mer massiv an d’thermesch Renovatioun vun de Gebaier
311 investéieren, esou wéi och a méi effizient industriell Prozesser déi net ofhängeg
312 vu fossilen Energie sinn.

313 Lëtzebuerg huet sech fir déi europäesch Mesuren agesat, déi den
314 Energieverbrauch reduzéiere wäerten; den **“Save Gas for a Safe Winter”** ass e
315 Schlëssel-Element, fir déi aktuell Situatioun ze léisen. D’Kommissioun huet an
316 deem Kader Mesuren a Recommandatiounen proposéiert, fir eise Gasverbrauch
317 koordinéiert ëm 15% ze reduzéieren.

318 Lëtzebuerg setzt sech op europäeschem Niveau och an fir en accéléreierten
319 Déploiement vun erneierbaren Energien, en Ligne mat de Proposen vun der
320 europäescher Kommissioun am Plang REPowerEU.

321 Wa mer gesinn dass elo de **Gaspräis** sech stabiliséiert, respektiv fällt – op alle
322 Fall um Gasmaart – da weist dat, dass Beweegung am gudde Sënn sech
323 ofzeechent. D’EU wäert kollektiv Gas akafen an domadder e méi groussen Afloss
324 op de Präis hunn. Alternativ Fournisseuren goufe fonnt. LNG-Kapazitéite ginn
325 ausgebaut. D’Mechanisme vum Energie- a Stroummaart ginn op de Leescht
326 geholl. D’Energiekris ass bei Wäitem nach net iwwerstanen – de Wanter steet

327 nach virun der Dir, an dee Wanter dono, an deen drop och. Mä Europa huet et
328 a kuerzer Zäit fäerdeg bruecht, fir decidéiert ze handeln a Léisungen ze
329 presentéieren. Daat ass net ëmmer einfach. D'Resultat ass, wat zielt. Eng Rei
330 Froe stinn nach op, wéi zum Beispill de Gaspräisdeckel. Net einfach, hei ze
331 tranchéieren, well den internationale Maart seng eege Gesetzuer huet.
332 Flexibilitéit a Wäitsicht sinn ubruecht.

333 Mä an a puer Joer kucke mer zréck a mer wäerte gesinn, dass
334 d'Energietransitioun an Europa am Joer 2022 sou richtig an de Gang komm ass.

335 Am Zesammenhang mat der Energiesécherheet wëll ech ënnersträichen, dass
336 eng séier Adoptioun vum **Fit for 55** Package, mat deem d'EU hir Klimaobjektiver
337 wëllt ëmsetzen, eng vun eise beschten Äntwerten op d'Klimakris an déi aktuell
338 Energiekris ass.

339 Mir wëlle rapid en Accord fir dee Pak erreechen, fir dass en esou séier ewéi
340 méiglech en Impakt op eis **Klimaziler** fir 2030 kann hunn. Eng wichteg
341 Tëschenetapp ass hei de 27. Oktober geholl ginn mam Accord iwwert d'Enn vun
342 de Verbrennungsmotoren am Joer 2035. Ech wëll awer ënnersträichen, dass mir
343 d'Qualitéit vum Pak net sacrificéiere wäerten, just fir d'Verhandlung seier
344 ofzeschléissen. Dëse Pak muss eng Äntwert op d'Klimaambitioun vun der EU
345 sinn, an eng Ëmwelt-Integritéit garantéieren, déi irreprochabel ass. An deem
346 Sënn wäerte mir äis och asetze fir e staarkt Signal op der **COP27**, déi virgëschter
347 zu Charm el-Cheikh ugefaangen huet. En anere wichtige Rendez-Vous wäert
348 d'Biodiversitéits-COP, am Dezember zu Montréal, sinn.

349 An deem Kontext, a spezifesch wat de Kampf géint d'Deforestatioun ugeet,
350 hoffe mir, dass d'Wal vum Präsident Lula a Brasilien virun e puer Deeg erlabe
351 wäert, besser op deene grouse Klima-Dossieren weider ze kommen. **Dem Lula**

352 **seng Wal**, och wann se méi knapp war, wéi virausgesot, ass eng gutt Nouvelle
353 fir de Rescht vun der Welt, op där et elo een Autokrat manner gëtt, an eng gutt
354 Nouvelle fir den Amazonas a fir eise gemeinsamen Effort géint de Klimawandel.

355 An eisen Aen **ass Atomenergie eng schlecht Léisung**, ze geféierlech, ze deier, ze
356 lues, a virun allem net nohalteg an hirer Ëmsetzung, an eppes, woumat mer déi
357 kommend Generatiounen mam ongeléiste Problem vum Atom-Offall schwéier
358 belaaschten. Duerfir ënnerstëtze mir och d'Klo vun Éisträich beim Europäesche
359 Geriichtshaff géint den delegierten Akt vun der soi-disant grénger Taxonomie.

360 Spéitstens zanter der COVID-Pandemie ass och d'Wichtigkeet vun eisem
361 **Europäeschen Bannemarkt**, deem dëst Joër säin 30. Gebuertsdag feiert, erëm
362 méi an den Zentrum vun der Opmierksamkeet geréckelt. Opgrond vun eise véier
363 Grondfräiheeten ass de Bannemaart ouni Zweifel eng vun de fundamentaalste
364 Viraussetzunge fir eis europäesch Eenheet zanter 1992, an e Garant fir eise
365 wirtschaftlechen Erfolleg - bannent Europa an dobaussen an der Welt. Ech
366 mengen, ech ka soen, dass d'Wirtschaft an d'Politik dës Ausso gläichermoossen
367 deelen.

368 Mä déi ganz Wourecht ass, dass dat **d'Potenzial vum Bannemaart nach ëmmer**
369 **net ganz genotzt gëtt** an eng weider Verdéiwung dréngend néideg ass.
370 D'Integritéit vun eisem gemeinsame Maart, deem an der Pandemie schwéier
371 ënner Drock komm war, an déi aktuell Stéierungen an de
372 Wäertschöpfungsketten, ënnersträichen d'Noutwendegkeet vun engem méi
373 déiwen an integrierten Bannemaart ëmsou méi. Wa mir vu Resilienz vun eiser
374 Wirtschaft schwätzen, da musse mir mam Bannemart ufänken.

375 Déi speziell Situatioun vun eisem Land – geographesch, sozial a wirtschaftlech –
376 mécht **Lëtzebuerg traditionell zu engem vun de gréisste Verfechter** vun engem
377 richtig integriéierte Bannemaart an Europa.

378 D'Entrepreneuren zu Lëtzebuerg an an der Groussregioun si sech dem Potenzial
379 vun de Grenzregiounen bewosst, a wëssen, wéi wichteg **e Bannemaart ass, dee**
380 **funktionnéiert**, fir de grenziwwerschreidenden Handel an den Aarbechtsmaart.
381 Besonnesch fir kleng a mëttelgrouss Betriber ass et en enormen Effort, mat 27
382 dacks ënnerschiddlechen nationale Gesetzer konform ze sinn.

383 Lëtzebuerg setzt sech zanter Jore fir eng **maximal Harmoniséierung a**
384 **géigesäiteg Unerkennung** an. Dofir wëlle mir méi Effizienz a manner zousätzlech
385 Käschten duerch manner national Derogatiounen, déi den Zougang zum Maart
386 fir Liwweranten aschränken. Am Kader vun eiser Benelux-Présidence dëst Joer
387 setze mir äis awer och fir eng weider Ofsenkung vun den territoriale
388 Limitatiounen vun der Offen am Bannemaart an.

389 Mir wieren äis och, zesumme mat e puer anere Memberstaaten, géint déi
390 ëmmer méi heefeg Versich, fir nei Hürden opzebauen. Bannent der EU war
391 Lëtzebuerg dat Land mat dem héchsten Undeel vun den Intra-EU Exporter am
392 Joer 2020: 80% vum Lëtzebuerger Wuerenexport si bannent der EU bliwwen.

393 Fir dass Europa op der internationaler Bün handele kann, brauche mer en
394 offenen an nohaltege Wirtschaftsmodell, dee virun allem op engem staarken
395 Netz vun internationalen Handelspartnerschaften baséiert, an dofir och op
396 engem staarke Bannemaart. Nëmmen esou kënne mir d'**Resilienz vun eiser**
397 **europäescher Wirtschaft** stäerken, an eis Ofhängegkeet vu strategesch
398 wichtige Produkter reduzéieren.

399 Grad d'Coronakris huet bewisen, wéivill mer als Unioun op äis selwer ugewise
400 sinn, op e Bannemart dee funktionnéiert, an op oppe Grenzen. Och eis
401 **grenziwwerschreidend Kooperatioun** ass däitlech gestäerkt aus der Kris
402 erauskomm a wäert och dës weider Kris meeschteren duerch Kooperatioun a
403 Solidaritéit, an dat mam Wuelsinn vun de Bierger am Mëttelpunkt.

404 * * *

405 Mir sin den Ament op internationalem Plang mat enger Rei vun Entwécklungen
406 konfrontéiert, déi de fundamentale lëtzebuergeschen Interessien zuwider
407 lafen. Do musse mir géigesteieren. D'Kris vum Multilateralismus, déi
408 geopolitesch Spannungen, an d'Versuchung vu wirtschaftlechen Ofkopplungen
409 bréngen de **regelbaséierten Handelssystem** zanter e puer Joer a Gefor.
410 D'COVID-19 Pandemie an hiren Impakt op Wäertschöpfungs- a Liwwerketten,
411 an natierlech de Krich an der Ukrain, hunn dat just méi schlëmm gemaach.

412 Den Impakt deen déi russesch Agressioun op d'Liewensmëttelexporter aus der
413 Ukrain huet, an d'Debatten iwwert d'europäesch Energieautonomie illustréiere
414 perfekt d'Konsequenzen, déi Kricher op en internationale Handelssystem hunn,
415 deen d'Entwécklung vum internationalen Handel als Basis fir de Wuelstand vun
416 den Natiounen virgesinn hat. An deem Sënn si mir als Europäer ouni Zweifel e
417 bëssen naiv gewiescht. Well mir dru gegleeft hunn, dass och eis Partner rational
418 géifen denken an handeln, zum Wuel vun hire Bierger an Entreprises.

419 Dat internationaalt Klima ass allgemeng an de leschte Jore méi rau ginn. Deem
420 huet d'EU sech missen upassen a reagéieren, fir eis Wirtschaft an eis Entreprises
421 besser ze schützen virun Acteuren déi heiansdo net nëmmen no renger
422 Wirtschaftsintéréten handeln. Am Kader vun hirer **neier Handelspolitik** wäert
423 d'EU also an Zukunft hier Interessien méi selbstbewosst virundreiwen.

424 Dofir ass an der EU e Kader geschafe ginn fir d'Iwwerpréiwung vun
425 **auslänneschen Direktinvestissemester** fir sécherzestellen dass dës net
426 d'Sécherheet an déi öffentlech Uerdnung a Gefor bréngen. Aus deem selwechte
427 Gronn gëtt och en neit Rechtsinstrument geschaf fir **Zwangsmoossnahmen** vun
428 Drëttstaaten ofzewenden an ze konterieren. Wat eisen nationale Projet de loi fir
429 d'Iwwerpréifung vun auslänneschen Direktinvestissemester ugeet, sou gëtt den
430 Ament nach de Remarque vum Staatsrot Rechnung gedroen. Den iwwerschafften
431 Text wäert der Chamber deemnächst virgeluecht ginn an ech sinn iwwerzeecht,
432 dass mir dann deemnächst och hei an der Chamber concluëiere kënnen.

433 Dës Initiative wäerten et méiglech maachen, **eis Betriber an eis Wirtschaft**
434 **besser ze schützen géint déi, déi den Handel als Waff** géint eis Sécherheet
435 wéilte benotzen oder äis hir Positiounen wéilten opzwéngen. Mir ënnerstëtzen
436 net nëmmen dës Instrumenter mä och d'Initiativen vun der Europäescher
437 Kommissioun fir eng méi gerecht Behandlung vun europäesche Firmen vis-à-vis
438 vun auslänneschen Entreprises ze garantéieren, wann déi Entreprises sech net
439 un déi selwecht Spillreegelen halen, virun allem wann se um Bannemaart
440 operéieren.

441 Mir ënnerstëtzen dës nei EU Approche, déi d'Transparenz an d'Diversifizéierung
442 vun eise Liwwerketten assuréiert, andeems eis strategesch Ofhängegkeeten och
443 identifizéiert an reduzéiert ginn. Daat setzt allerdéngs och viraus dass mir
444 gläichzäiteg eis international Handelspartnerschaften stäerken a weider
445 ausbauen, virun allem mat deenen, déi wéi mir um **regelbaséierten**
446 **internationalen Handelssystem** festhaalen. Nëmme esou kënne mir eis
447 wirtschaftlech Entwécklung weider garantéieren an d'Ëmsetzung vun der
448 duebeler grénger an digitaler Transitioun weiderbréngen, fir déi mir wichteg
449 Réistoffer brauchen.

450 Lëtzebuerg setzt sech demno dofir an op EU-Niveau d'Versuerungssécherheet
451 ze stäerken an eng technologesch Féirungsroll auszebauen, esou wéi dat zum
452 Beipsill mam europäeschen Chip-Gesetz ugeduecht ass. An dëser konstruktiver
453 Demarche stäipe mir äis op déi staark Fundamenter, déi mir schonn an der EU
454 hunn, fir **technologesch Exzellenz** weider auszebauen an eis laangfristeg
455 Widderstandsfäegkeet a sensibele Beräicher ze garantéieren. Et geet also drëm,
456 en delikat Gläichgewiicht an dëser verännerter Welt ze fannen.

457 An der aktueller ugespaantener geopolitescher Lag brauche mir net nëmme
458 sécher Liwwerketten, ma mir müssen och garantéieren dass d'Produkter déi um
459 Bannemart ugebuede ginn, nohalteg higestallt goufen. Si müssen net nëmmen
460 eise Regeln an Normen entspriechen, mä och mat eise Wäerter am Aklang
461 stoen. Dofir huet Lëtzebuerg sech och op EU Niveau fir eng **Stärkung vun de**
462 **Mënscherechter am Beräich vum internationalen Handel** agesat. Et ass net
463 zulescht wéinst eisem Engagement dass mir elo endlech e Projet vun enger
464 Directive iwwert d'**Nohaltegkeetspflichten fir Entreprises** um Dësch leien hunn.
465 D'Négociatiounen zu dëser Direktivpropositioun lafen op Héichtouren zu
466 Bréissel. Lëtzebuerg bedeelegt sech aktiv un dësem Prozess. Mir hu gemeinsam
467 Positiounen festgeluecht tëschent Ministèren, déi concernéiert sinn. Et ass mir
468 wichteg, dass Lëtzebuerg hei net d'Geleeënheet verpasst, ambitiéis Ziler op EU
469 Niveau festzeleeën.

470 D'Haupt-Linne vun eiser Positioun sinn déi hei :

- 471 1. Mir engagéieren äis fir ee Projet, deem sech esouwäit ewéi méiglech op **déi**
472 **international Normen an Standarden alignéiert**.
- 473 2. Ee Projet, deem en effektiven Accès zur Justiz garantéiert, beispillsweis
474 duerch ee Renversement vun der Beweislascht zugonschte vun de
475 méiglechen Affer. Mir wëllen eng staark Protektioun vun den Affer!

- 476 3. Lëtzebuerg ass fir eng **Kontroll en amont an en aval**, also vun der ganzer
477 „chaîne de valeur“, mat engem Fokus do wou d’Risiken am gréissten sinn.
- 478 4. De Spezifizitéite vum **Finanzsektor** muss korrekt Rechnung gedroe ginn an
479 der Direktive. An deem Sënn froen eng Rei EU Länner, dass **d’Fongen aus der**
480 **Direktive sollen ausgeschloss** ginn. Mir ënnerstëtzen dës Positioun.
- 481 5. Mir ënnerstëtzen **souwuel eng administrativ wéi och eng zivilrechtlech**
482 **Responsabilitéit** vun den Entreprises.
- 483 6. Lëtzebuerg ass fir d’Designatioun vun nationale Kontrollautoritéiten an
484 d’Schafung vun engem europäeschen, dezentraliséierte
485 Koordinatiounsreseau.
- 486 7. Wat d’Ziel vun den Entreprises betrifft, déi vun der Direktiv viséiert solle
487 sinn, ënnerstëtze mir d’Seulen, déi vun der Kommissioun proposéiert gi sinn
488 a mir bleiwen oppen an der Diskussioun heiriwwer.

489 An där selwechter Logik ënnerstëtze mir och d’Propositoun fir e Règlement wat
490 Produkter, déi duerch **Zwangsarbeit** hirgestallt goufen, um europäesche
491 Bannemart verbidde wäert.

492 Heimadder wëlle mir och dozou bäidroen, eis Standarden dobaussen an der
493 Welt ze promouvieren an eis international Handelsbeziungen ob där Basis
494 weider ze stäerken an ausbauen.

495 Mir sollen äis näischt virmaachen: dës Initiative wäerten zwar den
496 internationalen Handel besser encadréieren, mä et soll een sech net erwaarden
497 dass Länner, déi eis Wäerter net deelen, hiert Verhalen iwwer Nuecht änneren.
498 Ech hoffen awer, dass d’Normen, zu deenen eis Betriber verpflichtet wäerte sinn an
499 hire Relatiounen mat auslännesche Länner - fir zréck op d’Suergfaltspflicht ze
500 kommen - sech verbreedde wäerten andeems se der Welt weisen, dass en aneren
501 Handel méiglech ass.

503 Wa mir eng Virbildfunktoun wëllen anhuelen, da musse mir och kucken, dass
504 an der Unioun selwer déi fundamental Prinzipien a Rechter an enger Demokratie
505 net a Fro gestallt gin. De **Respekt vun der Rechtsstaatlechkeet** a vun eisen
506 demokratesche Wäerter garantéiert Sécherheet an e friddlecht Zesummeliwe.
507 D' Europäesch Unioun als grouse Friddensprojet huet dëst als Zentral-Missioun.
508 Ween d'Justiz, d'Press an d'Zivilgesellschaft un d'Kette leet, deen ass wäit ewech
509 vun den europäesche Wäerter, an dee seet un de Grondwäerter vun eiser
510 gemeinsamer Unioun. Dëst geet äis also alleguer un, a mir kënnen net einfach
511 ewechkucken. Grad elo geet et drëms, keen Zweifel opkommen ze loosse, fir
512 wat mir an Europa stinn. Dat ass genoe de Géigendeel vun deem, fir wat
513 d'Russland vum Här Putin steet. Dat muss fir jidferree kloer sinn an hei duerf et
514 keng Ambiguitéite gin, néierens uechter Europa.

515 An deem Sënn goufen dofir och an de leschte Joren Instrumenter ausgeschafft
516 déi fir de **Respekt vun der Rechtsstaatlechkeet** suerge sollen. Mat der
517 sougenannter Artikel 7 Prozedur engersäits, also der Prozedur vum Entzuch vum
518 Stëmmrecht vun engem Land am Conseil des ministres, hoffe mir, dass Polen an
519 Ungarn erëm ob de richtege Wee zréckfannen, och wann een dofir vill Gedold
520 muss hunn. Anerersäits ass de Konditionalitéitsmechanismus fir den EU-Budget
521 ze schützen elo eng éischte Kéier an den Asaz komm am Fall vun Ungarn. Konkret
522 heescht dat, dass Ungarn riskéiert den europäesche Finanzkrunn zougedréint ze
523 kréien, wann et net d'Kéier kritt a Saache Rechtsstaatlechkeet. Et kann net sinn,
524 dass Suen a Memberstaate fléissen, déi d'Wäerter vun der EU ignoréieren. Hei
525 huet Lëtzebuerg, zesumme mat senge Benelux-Partner, dofir plädéiert, dass
526 d'Kommissioun konkret Analysen zu den ugekënnegte Measure vun Ungarn
527 maache wäert, fir dass mir gesinn, wat Ungarn wierklech bereet ass, ze

528 maachen. Dat ass néideg fir dat Vertrauen wat an de leschte Jore verluer
529 gaangen ass, erëm hirzestellen.

530 * * *

531 De Krich an der Ukrain huet och eng nei Dynamik an den **EU-**
532 **Erweiterungsprozess** bruecht. Den 23. Juni 2022 kruten d'Ukrain an d'Republik
533 Moldawien den EU-Kandidatstatus, mat der Erwaardung dass eng Rei
534 Reformprozesser séier ëmgesat ginn. Georgie krut eng Perspektiv op den EU-
535 Kandidatstatus, wann eng Rei Konditioune erfëllt ginn. Dëst sinn historesch
536 Decisiounen! Heimadder sinn eng Rei Weiche fir d'Zukunft vun der EU gestallt
537 ginn, a mir duerfen d'Bedeutung heivunner net ënnerschätzen.

538 Der **Ukrain eng europäesch Perspektiv** ze ginn war e wichtegt, e richtegt, Signal
539 un d'ukrainesch Bevëlkerung. E Signal, dat a senger Symbolik net ze
540 ënnerschätzen ass. Natierlech si mir äis bewosst dass d'Ukrainer den Ament
541 aner Suergen a Prioritéiten hunn an net vun haut op muer kënnen déi
542 déifgräifend Reformen op de Wee bréngen, déi verlaangt sinn am Kader vum
543 Adhesiounsprozess. Mä trotz de schwiregen Ëmstänn schaffen d'ukrainesch
544 Autoritéiten un der Ëmsetzung vun dëse Reformen a si kënnen dobäi op déi
545 néideg Ënnerstëtzung och vu Lëtzebuerg zielen.

546 **D'Critèren, fir Member vun der EU ze ginn**, sinn zanter laangem bekannt a si fir
547 all Kandidaten déi selwecht. Et ass en transparente Prozess, deem seng Vitess
548 vun de Regierungen an de Kandidatelänner gesteuert gëtt. Wat d'Reformen
549 éischer ëmgesat ginn, wat een enger Membership éischer méi no kënnt.

550 An deem Sënn war **Nordmazedounien** leider eng Ausnahm. Obwuel all déi
551 néideg Reformen ëmgesat waren, sinn si wéinst engem bilaterale Problem dru
552 gehënnert ginn, fir d'Verhandlungen iwwert hiren EU-Bäitritt unzefänken. Dëst

553 schuedt der Glaafwierdegkeet vun der EU an duerf net méi virkommen.
554 Lëtzebuerg huet sech dofir agesat, dass d'Verhandlungen mat Nordmazedonien
555 an Albanien lancéiert konnte ginn, a mir begréissen, dass endlech déi éischt
556 Regierungskonferenzen den 19. Juli 2022 zu Bréissel konnte stattfannen.

557 Lëtzebuerg wäert weiderhi säin Deel dozou bäidroen, fir d'EU-Wärter a
558 Prinzipien am westleche Balkan ze verankeren. Mir ënnerstëtzen heifir
559 d'Zivilgesellschaft an deene Länner. Mir wäerten och weiderhinn **virun allem déi**
560 **jonk Leit, déi mat hire Länner an d'EU wëllen, motivéieren.** Esou hu mir och
561 2022 de Länner am westlechen Balkan eis technesch Ënnerstëtzung – a Form vu
562 Formatiounen an Expertise – ugebueden, esou wéi Stipendien fir Studien am EU-
563 Recht. Mir hëllefen hinnen esou bei der Aféierung an Ëmsetzung vum Acquis
564 communautaire.

565 Wéi de rezente Rapport iwwert d'Erweiterung vun der Europäescher
566 Kommissioun gewisen huet, bleiwen d'Fortschrëtter ënnerschiddlech an deene
567 verschiddene Länner, virun allem wat d'Ëmsetzung vun de fundamentale
568 Reformen ugeet. Hei wäerte mir äis fir e strikte Respekt vun de Critèren asetzen.

569 Mä och hei kënne mir déi aktuell geopolitesch Situatioun net ausser Uecht
570 loossen. Mir duerfen net zouloossen dass Acteuren, déi eis Wärter net deelen,
571 d'Fortschrëtter déi an de leschte Jore gemaach goufen, a Fro stellen. An deem
572 Sënn gouf och **Bosnien-Herzegowina** opgefuerdert, e kloert Signal ze setzen, fir
573 dass d'EU deem Land och de Status vum Kandidat kann zougestoen, hoffentlech
574 nach virum Enn vum Joer.

575 Wat de **Kosovo** ugeet, e Land mat deem äis jo eng besonnesch enk Partnerschaft
576 verbënnt, ënnerstëtze mir d'Recommandatioun, déi néideg Schrëtt ze huelen,
577 fir Visa-Liberaliséierung z'erméiglechen. De Kosovo huet gemaach wat

578 gefuerdert gouf, a mir sollten de Bierger vum Land e klore Message schécken,
579 dass esou Ustrengungen sech och bezuelt maachen.

580 Et goufe vill Efforte gemaach am Kader vum **EU-facilitéierten Dialog tëschent**
581 **Serbien a Kosovo**. Déi aktuell ganz geféierlech Spannungen rondrëm
582 d'Autosplacken müssen ophalen a béid Säite sollte sech un dat halen, wat am
583 Kader vun deem Dialog festgehale gouf.

584 Virun allem déi lescht 9 Méint hu kloer gemaach, wéi wichteg de Balkan fir
585 d'Sécherheet vun Europa ass. Gläichzäiteg ass och ganz kloer, wat d'EU vun de
586 Kandidatelänner erwaart: eng integral Ausriichtung op der EU hir gemeinsam
587 Aussen- a Sécherheetspolitik. Wann d'Kandidate wëlle kredibel sinn a
588 virukommen op hirem Wee an d'EU, da féiert näischt laanscht en **Alignement**
589 **op d'europäesch Aussepolitik, an dat gëllt och fir d'Sanktiounen gégeniwwer**
590 **Russland**.

591 Déi nei Entwécklungen am Erweiterungsprozess bréngen äis an eng ganz aner
592 Situatioun wéi nach virun engem Joer. Et ginn elo 10 Länner déi entweder de
593 Kandidatstatus hunn, oder eng Perspektiv fir dësen ze kréien. Wat bedeit dat
594 fir eng Europäesch Unioun mat potentiell 37 Memberstaaten? Wéi kann esou
595 eng **erweidert Unioun** nach mat den aktuelle Reegele funktionéieren? Hei muss
596 an den nächste Joren no Léisunge gesicht ginn.

597 Mir müssen op alle Fall weiderhin op dat richtege Gläichgewiicht tëscht dem
598 EU-Erweiterungsprozess an dem **EU-Integrationsprozess** oppassen, dat
599 Horizontaalt mat dem Vertikalen ofweien. Dëst ass e kontinuéierleche Prozess,
600 an deem mir et äis net leeschte kënnen, Ofkierzungen ze huelen.

601 Lëtzebuerg, als Grënnungsmitglied vun der EU, setzt sech dofir an dass **d'DNA**
602 **vun der Europäescher Unioun** erhale bleift. Zesumme mat eise Partner wäerte

603 mir an den nächsten Etappen oppassen, dass eis Prinzipien a Wäerter net
604 verwässert ginn. D'Erfahrungen aus de leschte Joren hunn äis gewisen, dass
605 éischter méi, wéi manner, muss opgepasst ginn, wat d'Ëmsetzung an de
606 Beräicher Rechtsstaatlechkeet, gutt Gouvernance, Onofhängegkeet vun der
607 Justiz, Kampf géint d'organiséiert Kriminalitéit a Kampf géint d'Korruptioun
608 ugeet.

609 Et stellt sech och d'Fro vun der **Absorptiounskapazitéit** vun der Unioun. D'Fro,
610 wéi eng erweidert EU konkret am Alldag funktionéieren soll a wéi si weiderhinn
611 hir verschidde Politikberäicher finanzéiere kann. Dës Diskussioun muss gefouert
612 ginn, wa mir wëllen dofir suergen, dass d'EU weider esou effizient wéi et geet ka
613 schaffen. Mir si prett, méiglech Upassungen z'ënnerstëtzen, déi am Interessi vun
614 der EU a vu Lëtzebuerg sinn.

615 **D'Konferenz iwwert d'Zukunft vun Europa** huet hei eng Rei Virschléi
616 ausgeschafft, mat deenen sech elo wäert eeschthaft auserneegesat ginn. E
617 groussen Deel vun de Virschléi vun den europäesche Bierger kënnen op Basis
618 vun de bestoenden europäesche Verträge ëmgesat ginn a si schonn – oder wäerte
619 geschwënn – Thema vun enger europäescher Gesetzgebung sinn.

620 D'Regierung ass net iwwerzeegt, dass en **Europäesche Konvent, also**
621 **Traitésännerungen unzegoen**, zu dësem Ament de beschte Wee wier. Ënnert
622 den aktuellen Ëmstänn, wa mir d'politesch Situatioun an de Memberstaate
623 kucken an d'Erausforderungen déi de Krich an der Ukrain mat sech bréngt, sinn
624 d'Risiken ze grouss, virun allem d'Gefor, dass ee Konvent net zu engem
625 zefriddestellende Schluss kéim. Et gëllt, déi politesch Konsequenze vun deene
626 successive Krisen zanter 2008 – d'Finanzkris, d'Migratiounskris an d'Covid-
627 Pandemie - net ze ënnerschätzen. Mir kënnen net d'Aan zoumaachen, wann
628 **nationalistesche a rechtsextrem Kräfte nees an Europa erwächen**. Dat si

629 Realitéiten, déi mir net ignoréiere kënnen. Ass dat dee beschten Ament fir eis
630 europäesch Verträge opzemaachen? Mir duerfen hei den europäesche
631 Besätzstand net liichtfankeg ob d'Spill setzen.

632 D'Fuerderung no engem Konvent stoung och net am Mëttelpunkt vun den
633 Diskussiounen mat de Bierger, deenen éischter u konkrete
634 Verbesserungsvirschléi läit, wéi un interinstitutionellen Diskussionen.
635 D'Bierger wëllen awer, dass d'EU méi einfach kann Decisiounen huelen, an am
636 Rapport vun der Konferenz gouf ënnert anerem festgehalten, a verschiddene Fäll
637 d'Modalitéiten vun den Ofstëmmungen am Rot esou ze änneren, sou dass amplaz
638 vun engem eestëmmege Vott e Vott mat qualifizierter Majoritéit méiglech gëtt.

639 Am Koalitiounsaccord ware mir äis am Prinzip eens ginn, dass Lëtzebuerg
640 **Ofstëmmunge mat qualifizierter Majoritéit** an der gemeinsamer Aussen- a
641 Sécherheetspolitik aktiv ënnerstëtze géing. Mir sti weiderhin zu där Positioun.
642 D'Qualifiziert Majoritéit ass awer bei wäitem keng Wonnerlésung an alle
643 Beräicher, dat hu mir och an de leschte Méint an den Diskussiounen op
644 europäeschem Niveau am Energieberäich gesinn. Dofir musse mir an dëser
645 Diskussioun virsiichteg sinn, an oppassen, dass aner Memberstaaten net
646 probéieren, sech "à la carte" ze zervéieren. Mir hunn dat gesinn an der
647 Diskussioun ëm de Gaspreisdeckel. Dat heescht, wann et ee Punkt vun
648 essentiellen Interessi fir dat eent oder anert Land ass, da soll d'QMV nees an
649 den Tirang geluecht ginn, fir der Eestëmmegkeet nees Plaz ze maachen.

650 Als Grënnungsmitglied an als Land dat sech déi europäesch Integratioun matzen
651 op de Fändel geschriwwen huet ass et wichteg, dass mer weiderhin d'EU
652 Integratioun als eppes fundamental Positives gesinn, ouni natierlech eis national
653 Interessi als klenge Land an engem verännerten Ëmfeld ze vergiessen. An där

654 Logik schaffe mir och weider aktiv un eiser Siège-Politik, fir Lëtzebuerg als eng
655 vun den dräi Haaptstied vun der EU weider ze stäerken an ze entwéckelen.

656 Fir un de **70. Anniversaire vun der éischter Versammlung vun der “Héijer**
657 **Autoritéit” vun der CECA** z’erënnere, huet den Collège vun den Kommissären
658 am Juli hir wëchentlech Réunioun ze Lëtzebuerg organiséiert - an zwar genee an
659 deem Sall vun der Stad Lëtzebuerg, an deem di Héich Autoritéit sech viru 70 Joer
660 versammelt hat.

661 Lëtzebuerg ass och houfreg, dass den **Europäesche Geriichtshaff dëst Joer seng**
662 **70 Joer am Land feiert**. Den neien Europäesche Parquet spillt och eng zentral
663 Roll bei der Verdeedegung vun der Rechtsstaatlechkeet. Mir kënnen et nëmme
664 begréissen, dass den Europäesche Parquet dëst Joer weider héichspezialiséiert
665 Personal rekrutéieren konnt. D’Cour d’appel an de Greffe vun der d’Juridiction
666 unifiée du brevet (JUB) wäerten d’nächst Joer dozou bäidroen de juristesche
667 Pilier zu Lëtzebuerg weider auszubauen.

668 Am **Finanz-Beräich** kënne mir déi gutt **Nouvelle**, dass de **Global Green Growth**
669 **Institute (GGGI)** e **regionale Bureau** ze Lëtzebuerg opmécht an doduerch eis
670 Positioun un der Spëtzt vum Peloton fir nohalteg Finanzen festegt.

671 Am drëtten groussen Pilier vun eiser Siège-Politik, dem **Digital-Beräich**, huet den
672 Internationalen Comité vum Roude Kräiz, de **CICR**, **décidéiert fir hir weltwäit**
673 **alleréischt “Delegatioun fir de Cyberspace”** zu Lëtzebuerg opzemaachen.

674 * * *

675 Et ass wichteg fir eis, dass de **franséisch-däitsche Motor** gutt funktionéiert an
676 net un d’Houschte kënnt an et weiderhi fäerdeg bréngt, déi néideg Impulser ze
677 ginn fir virunzecommen. Et geet den Ament vill Rieds dovunner, dass de

678 **Gravitéitszentrum vun der EU** amgaange wier, sech ze verlagere. A menger
679 Erfahrung war et nach ëmmer esou, dass déi Länner, déi konkret Proposen
680 gemaach hunn fir d'EU als solch virunzebréngen, och déi waren, déi am
681 meeschten Afloss haten. An der Praxis bis elo also meeschtens Däitschland a
682 Frankräich, mä och de Benelux, dee mir dëst Joer presidéieren, huet iwwert seng
683 Geschicht oft eng Pionnéier-Roll an deem Kontext bewisen. Méi wichteg wéi
684 iwwer d'Gravitations-Léier ze diskutéieren ass et, sécherzestellen, dass mir an
685 der aktueller Situatioun den Iddië vun de Grënner vun der EU kënnen trei
686 bleiwen a keng Kompromësser maachen, wat eis Wäerter ugeet. Wann enges
687 Daags d'Ukrain Member vun der EU ass, an all d'Länner vum Balkan, dann ass et
688 evident, dass de Schwéierpunkt sech an den Oste verlaagert. Dat ass elementär
689 Mechanik. Wat da wichteg ass, dat ass, dass d'Wäerter sech grad sou a Richtung
690 Osten ausbreeden, fir dass mir keng zwou Zorten EU kréien. Dem Rumsfeld seng
691 Vue vun 2003 vum **alen an neien Europa** däerf duerch eng spéider Ost-
692 Erweiterung net nei legitiméiert ginn.

693 * * *

694 Déi **aktuell europäesch Sécherheitsarchitektur** ass eng iwwergräifend
695 Konstruktioun déi op deenen **10 Prinzipien** opgebaut ass, déi 1975, mat der
696 Sovietunioun zesummen, an der **Schluss-Akt vun der Konferenz vun Helsinki**,
697 am Kader vun der heiteger OSZE, festgeluecht goufen. Zu deene fundamentale
698 Prinzipien gehéieren och **d'Demokratie an de Respekt vun de Mënscherechter**.
699 En Equiliber tëscht de Staaten ass nëmme méiglech wann op Gewalt verzicht
700 gëtt a keng Grenze verletzt ginn. Geschwënn kritt déi Schluss-Akt 50 Joer. Si
701 bleift esou pertinent wéi den éischten Dag. Mat sengem Krich an der Ukrain huet
702 Russland all eenzelne vun deenen 10 Prinzipie verletzt, ugefaang mat deem

703 alleréischten, deem vun der **souveräner Egalitéit** vun de Staaten a vum **Respekt**
704 vun de Rechter, déi d'Souveränitéit mat sech bréngt.

705 Zanter dem Ufank vu senger Invasioun huet Russland all Dag onschëlleg Liewen
706 um Gewëssen, a mécht irreparabele Schued. Russland huet bewosst den
707 Equiliber vun deem äis Sécherheet ofhänkt, fundamental iwwert de Koup
708 gerannt. Eis Positioun zu Lëtzebuerg ass kloer: Mir kënnen **keng „à la carte“**
709 **Sécherheitsarchitektur** akzeptéieren, wou déi mënschlech Dimensioun vun der
710 Sécherheet ignoréiert géif.

711 Mir hunn iwwer Joren mat Russland un deenen dräi Piliere geschafft, op deenen
712 eis Sécherheitsarchitektur gegrënnt ass, Sécherheet, Demokratie a
713 Mënscherechter. Fir Sécherheitsfroe souzen mir mat de Russen zesummen an
714 der **OSZE, genau wéi am NATO-Russland Rot**. Do sollt Vertraue geschaf ginn. Do
715 sollt Transparenz derbäi hëllefen, sech géigesäiteg net als Menace ze gesinn.

716 Fir d'Verdeedegung vun der Demokratie a vun de Mënscherechter souzen mir
717 zesummen am **Europarot**. Déi Zäite vu Kooperatioun si fir den Ament eriwuer.
718 Russland ass aus dem Europarot ausgetrueden. An der OSZE blockéiert Russland
719 den normale Fonctionnement komplett, ugefaang mam Budget. **Russland huet**
720 **all Kredibilitéit als Partner verluer**, an ass souwiesou net bereet seriö ze
721 diskutéieren.

722 Do stellt een sech d'Fro: **wéi soll et weidergoen?** Wéi gesäit
723 d'Sécherheitsarchitektur vun Europa an den nächste Joren aus? Fir et kuerz ze
724 maachen ass d'Äntwert: **“méi NATO a méi Europäesch Union”**. Dat war schon
725 d'Äntwert an den 90er Joren fir déi nei onofhängeg Länner aus Osteuropa. Dat
726 ass elo och nees d'Äntwert, fir ganz Europa. Mam Bäitritt vu Finnland a
727 Schweden kënn neie Wand an d'NATO. Virun e puer Joer hate mer d'NATO bal

728 fir doud erkläert. Haut erliewt se scho bal eng nei Jugend. D'Diskussioun iwwert
729 Zweck an Notze vun der NATO ass vum Dösch.

730 **D'NATO ass am russesche Krich géint d'Ukrain keng Krichspartei.** Si spillt eng
731 wichteg Roll an der Ënnerstëtzung vun der Ukrain. Virun allem huet fir d'NATO-
732 Alliiert déi kollektiv Verdeedegung eng nei Wichtegkeet kritt. De Bündnisfall,
733 ënnert dem Artikel 5, bleift déi fundamental Garantie op déi mir äis kënne
734 stäipen : ee bewaffneten Ugrëff géint ee Member vun der NATO ass en Ugrëff
735 géint se all.

736 Duerch de Krich an der Ukrain huet **d'Europa vun der Verdeedegung, bal**
737 **noutgedrongen, méi Profil kritt.** „Strategesch Autonomie“ ass keen Tabu méi,
738 et ass eng Necessitéit, an der Verdeedegung sou gutt wéi a ville wirtschaftleche
739 Beräicher. Et gëtt aktiv un gemeinsamen europäesche Waffesystemer a
740 Verdeedegungstechnologie geschafft. Dat autonomt Europa ass **komplementär**
741 **zur NATO**, dat huet dës Kris bewisen: D'NATO stellt d'Défense an d'nuklear
742 Ofschreckung vun der Allianz sécher. D'EU mécht hirersäits wirtschaftlechen
743 Drock op Russland, a baut hir Verdeedegung sou op, dass d'NATO sech kann op
744 d'Ofschreckung konzentréieren. D'EU ënnerstëtzt d'Ukrain militäresch, grad
745 ewéi humanitär a beim Nees-Opbau, a Beräicher, wou d'NATO keng
746 Instrumenter huet.

747 * * *

748 Erlaabt mer hei, kuerz e Wuert ze soen zu den **nukleare Menacen**, déi de
749 Vladimir Putin ëmmer nees, méi oder manner oppen, ausschwätzt. Do muss äis
750 ganz kloer bewosst sinn, dass dës **russesche Krich och e Geschäft mat der**
751 **Angscht ass.** Et ass eng Tentativ, äis am Westen auserneen ze driewen, äis
752 fäerten ze doen, fir sou eis Solidaritéit mat der Ukrain ze brieche. An dësem

753 Moment, wou Russland op der Front relativ schwaach do steet a probéiert, mat
754 alle Mëttelen iwwert de Winter ze kommen, schéngt et och dréms ze goen, mat
755 ëmmer weideren Eskalatiounen Verhandlungen ze erzwingen – no Termen, déi
756 Russland diktéiert – wat natierlech auszuschléissen ass.

757 Russland, mat deenen anere véier Nuklearnuechten aus dem UNO-
758 Sécherheitsrot, huet eng Erklärung ugeholl, dass **en nukleare Krich net ze**
759 **gewannen ass, an ni dierf gefouert ginn**. Mir müssen dervun ausgoen, dass
760 Russland sech un déi ongeschriwwe Gesetzer hält, déi et hei tëschent
761 Nuklearnuechte gëtt. Um Terrain deit näischt drop hinn, dass Russland
762 amgaange wier, taktesch oder strategesch Atomwaffe prett ze maachen. An och
763 wa mir déi Dreeung natierlech musse ganz seriö huelen, an d’NATO och zu all
764 Moment op sou e Schlag preparéiert ass, sou dierfe mir äis awer net dovunner
765 verschotere lossen. De Putin hätt jo näischt léiwer, wéi wa westlech Regierunge
766 géifen ophalen, d’Ukrain ze ënnerstëtzen, well hir Leit eng grouss Angscht virun
767 de russeschen Atomwaffen hätten.

768 **D’OSZE an den Europarat bleiwe wichteg Elementer** vun der
769 Sécherheitsarchitektur. Am Europarat musse Länner, déi sech fréier heefeg
770 hannert Russland konnte verstoppen, elo kloer Faarf bekennen. **Dës Kris**
771 **schweesst Europa am méi breede Sënn zesummen**. Dat konnt een och
772 feststellen um éischte Sommet vun der neier **“Communauté politique**
773 **européenne”, der europäescher politescher Gemeinschaft**, de 6. Oktober zu
774 Prag, an där 44 Länner aus Europa zesummekomm si fir sech vu Russland ze
775 desolidariséieren. Zweck an Zil vun der CPE bleiwen an der Substanz nach relativ
776 flou, mä dee Sommet huet eemol méi gewisen, wéi isoléiert Russland ass, a wéi
777 geschlossen de Kontinent do steet wann et zielt.

778 D'OSZE, ech hunn et gesot, ass fir de Moment relativ blockéiert an hirem
779 Dagesgeschäft, an trotzdeem spillt se eng wichteg Roll, net eleng doduerch, dass
780 de **“Moskau-Mechanismus”** aktivéiert ginn ass, fir déi fuerchtbar
781 **Mënscherechtsverletzungen an der Ukrain ze dokumentéieren**. Dëse
782 Mechanismus, deem et zanter 1991 gëtt, ass geduecht fir Fäll wou
783 Memberstaaten hir Obligatiounen am Beräich Demokratie, Rechtsstaat a
784 Mënscherechter net respektéieren. Ähnlech Efforte mécht den Internationale
785 Stroofgeriichtshaff zu La Haye, wou de Procureur Khan eng Enquête opgemaach
786 huet iwwert déi grave Verbrechen, déi Russland an der Ukrain Dag fir Dag
787 mécht. Lëtzebuerg ënnerstëtzt d'CPI finanziell a mir kucken de Moment och ob
788 aner materiell Kontributiounen méiglech wieren. **Fridden ouni Justiz geet net.**
789 Wann d'Zäit vum Fridden endlech kënnt, ass et ganz wichteg, dass mir prett sinn,
790 déi zur Rechenschaft ze zéien, déi fir d'Krichsverbroche responsabel sinn.

791 * * *

792 D'USA spillen traditionnell eng wichteg Roll fir d'Sécherheet an d'Stabilitéit an
793 Europa. E puer Joer laang hu mir missen un deem transatlantesche Partner
794 zweifelen. Zanter dem Amtsuntrëtt vum Präsident Biden sinn déi
795 **transatlantesch Relatiounen nees zouverlëssig ginn**. Virun allem am aktuelle
796 Kontext mierkt een, dass d'Trump-Joren hannert äis leien. Hoffentlech bleift dat
797 esou – haut sinn déi sougenannte „midterm elections“, wou d'ganz
798 Repräsentantenhaus an en Drëttel vum Senat erneiert gëtt, an do kréie mer eng
799 éischt Indikatioun, ob mer an zwee Joer en Trump-Déjà-vu kéinten erliewen, een
800 Trauma. Fir de Moment kënne mir äis an Europa nees op eng seriö Partnerschaft
801 mat den USA verloossen. Dat gëllt net just fir Verdeedegung a Sécherheet a fir
802 d'NATO, mä och an aneren Domainen an op ville multilaterale Sujeten, an et
803 muss och fir den internationalen Handel gëllen wou tëschent Amerika an Europa

804 de Risiko vun neie Restriktiounen besteet. D'USA sinn erëm bereet,
805 Responsabilitéit ze iwwerhuelen op globalen Dossieren, an dat ass eng gutt
806 Saach. Allerdéngs ass net alles roseg, an d'USA bleiwen e staark polariséiert Land
807 dat vill mat sech selwer beschäftegt ass. **D'EU steet op hiren eegene Féiss a**
808 **muss weiderhin drop hischaffien, als fiabele Partner zu globale Froen ugesinn**
809 **ze ginn.**

810 * * *

811 Mir schwätzen zanter e puer Joer vun enger Kris vum Multilateralismus. Déi
812 multilateral Szen ass elo eng Plaz ginn, wou verschidden Narrativen, verschidde
813 Weltbiller, frontal openee stoussen. Eng Rei Länner probéieren, d'Grondrechter
814 a Kategorien opzedeelen, déi ënnerschiddlech wichteg wieren, a behaapten,
815 dass si déi politesch an zivil Mënscherechter réischt respektéiere kënnen, wann
816 si wirtschaftlech sou entwéckelt si wéi mir. Lëtzebuerg a seng Partner setzen
817 sech an fir d'Universalitéit, d'Inalienabilitéit, d'Interdependenz an
818 d'Ondeelbarkeet vun alle Mënscherechter. **D'Mënscherechter sinn e Ganzt, a si**
819 **gëlle fir jiddfereen, iwwerall, gläichzäiteg a gläichméisseg.**

820 Fir vill Länner, déi traditionnell gutt Relatiounen mat Russland hunn oder haten,
821 ass de Krich an der Ukrain eng Zerräissprouf. Si deklaréieren hir Ënnerstëtzung
822 fir d'Wäerter an d'Prinzipien déi an der Charta vun der UNO stinn, a fäerte
823 gläichzäiteg, de laangen Aarm vu Moskau ze spieren an hire Liwwerketten, an
824 hirer Verdeedegung oder an Dossieren, fir déi si zum Beispill am
825 Weltsécherheetsrot op déi russesch Stëmm ugewise sinn.

826 Beim leschte Vote an der Vollversammlung vun der UNO, iwwert eng
827 Resolutioun géint d'Annexiounen vun Deeler vum ukraineschen Territoire, hu
828 mir zu 143 Länner zesumme gestëmmt, dat waren der zwee méi wéi am Mäerz,

829 beim éischte Vote. Trotzdeem maachen déi **Länner, déi sech enthalen,**
830 **dorënner och grouss Acteuren, jo Partner, wéi Indien, äis Suergen.** Et ass
831 onbedéngt wichteg, dass d'EU oppe bleift fir den Dialog mat deene Länner,
832 hinnen nolauschtert an hir Situatioun eescht hëllt. Verschiddener vun hinnen
833 sinn einfach zevill gequëtscht tëschent Russland an äis. Et ass ze hoffen, dass si
834 sech, mat der néideger Zäit, ëmstellen an hir Ofhängegkeeten ofbauen.

835 Ech denken do zum Beispill un Zentralasien, wéi de Kazakhstan, wou e grouse
836 Reformprozess lancéiert ginn ass, oder un de Kaukasus, wéi Armenien. Mir
837 dierfen si net einfach, souzesoen, ofschreiwen. Natierlech ass dës Kris eng
838 Geleeënheet, fir kloer ze gesinn, ween eis wesentlech Partner sinn. Gläichzäiteg
839 muss d'EU an dëser Kris Wäitsicht beweisen, a Länner net an Tirange stiechen,
840 mä hinnen eng Chance ginn, e Partenariat mat der EU anzegoen. Wann een, wéi
841 de Kazakhstan, méi wéi 7000 km Grenz mat Russland huet, ass dat net sou
842 einfach, an et brauch Zäit.

843 Et sief an dësem Kontext z.B. un de **Partenariat Oriental** erënnert, deem eis
844 Bezéiunge mat 6 fréiere Sovietrepubliken reegelt. Nieft der Ukrain a Moldawien,
845 déi jo lo Bäitrittskandidate sinn, a Georgien deem seng europäesch Perspektiv
846 kloer widderholl gouf, sinn och Armenien an den Azerbaïdjan Membere vum
847 *Partenariat Oriental*. D'EU huet nom Bergkarabach-Krich vun 2020 eng wichteg
848 Vermëttlerroll an dëser Géigend iwwerholl. Virun allem Armenien, een
849 demokratescht, mä geschwächtent Land, dierfe mer net vergiessen. Ech
850 begréissen an deem Sënn, dass d'EU zanter Enn Oktober eng
851 Observatiounsmissioun an Armenien, op d'Grenz mam Azerbaïdjan, geschéckt
852 huet.

853 Ënnert dem Präsident Biden gouf et an den USA eng Réckbesënnung op de
854 Multilateralismus an op d'Noutwendegkeet, global Problemer zesummen

855 unzegoen. Wat **d'Relatioun** **vun den USA** **mat China** **ugeet, gëllt**
856 **awer weiderhin de Motto „America First“**, an d'Rivalitéit mat Beijing huet
857 d'Iwwerhand. Dëst gëllt souwuel am internationalen Handel, wéi och, wat
858 d'global Sécherheetsstrukturen ugeet. D'USA gesi China als déi gréisste Menace,
859 well China an de leschten 20 Joer politesch, ekonomesch a militäresch een
860 enormt Gewiicht weltwäit kritt huet. Dass China a Russland
861 strategesch Relatiounen mateneen hunn verschäerft déi Rivalitéit am aktuelle
862 Kontext just nach. Vun Europa aus gesinn, riskéiert déi amerikanesch Politik vis-
863 à-vis vu China allerdéngs, Russland a China nach méi no beieneen ze bréngen –
864 och wann et glécklecherweis nach ëmmer international Momenter gëtt, wou ee
865 kloer gesäit, dass d'Relatioun tëschent China a Russland virun allem eng
866 Zweckallianz ass.

867 De Chinesen hir Haltung am Ukrain Krich kann een als neutral pro-russesch
868 bezeechnen. Bis elo gëtt et keng Unzeechen dofir, dass Beijing Moskau géif mat
869 Waffen ënnerstëtzen. Direkt chinesesch Ënnerstëtzung fir de russesche
870 Krichseffort wier komplett kontradiktoresch mat de chineseschen
871 Deklaratiounen, dass Onofhängegkeet an territorial Integritéit elementär sinn.
872 A multilaterale Foren huelen d'Chinesen Russland deelweis a Schutz, mä et ass
873 duerchaus remarkabel, dass China net zu deene Länner an der UNO gehéiert,
874 déi mat Russland stëmmen. Dat sinn der just nach e Grappvoll, dorënner Syrien
875 an Nordkorea. China enthält sech.

876 China huet och Russland onmëssverständlech gewarnt, net mat Nuklearwaffen
877 ze dreeën.

878 * * *

879 An all eise **Kontakter mat chineseschen Diplomate schwätze mir och de Krich**
880 **an der Ukrain un**, dee selbstverständlech och negativ Konsequenze fir China
881 huet. Kuerzfristeg profitéiert China zwar vu verbëllegten Energieliwwerungen
882 aus Russland, mä mëttel- a laangfristeg ass de Krich an der Ukrain an déi global
883 Onstabilitéit, virun allem am wirtschaftleche Beräich, net am Interessi vun der
884 Volleksrepublik. Beijing analyséiert de Konflikt an der Ukrain ganz genee, a kuckt
885 sécher och, wat eis Sanktiounspolitik kéint sinn, wa China eng militäresch
886 Eskalatioun an der Taiwan Strooss sollt provozéieren. Eis kloer Haltung am
887 Ukrain Krich ass e wichtegt Element, fir och an der Weltpolitik zur Stabilitéit
888 bäizedroen, net just an Europa, mä och an Asien. Mir plädéiere resolutt
889 derfir, de Status Quo an der Taiwan Strooss ze erhalen.

890 **China** ass a bleift awer och e Partner a ville Beräicher, och wann et natierlech
891 grouss Onstëmmegkeete gëtt, un éischer Stell natierlech iwwert
892 d'Mënscherechter. Ouni China kënne mir zum Beispill de Klimawandel net an de
893 Greff kréien. Schonn eleng aus deem Grond dierfe mir net zouloossen dass et
894 nees zu enger Block-Mentalitéit kënnt wéi mer se während dem Kale Krich
895 erliewt hunn. Op enger Säit de Westen, op där anerer Russland a China – dat
896 wier fir kee gutt, a géif all déi Länner dertëschent an eng onméiglech Situatioun
897 bréngen.

898 Lëtzebuerg an d'EU wäerte weider déi universell Mënscherechter verdeedegen,
899 och a China. Mir sichen op alle Sujeten de kritesch-konstruktiven Dialog hei. Dëst
900 Joer ass de 50. Anniversaire vun eisen diplomatesche Bezéiungen. An sou enger
901 Relatioun muss een iwwert alles kënnen dialogéieren, och iwwer schwierig
902 Sujeten.

903 Lëtzebuerg ass sech senger Verantwortung am Mënscherechtsrot zu Genève,
904 wou mir jo zanter Januar eng éischte Kéier Member sinn, op alle Sujete bewosst.

905 Mir hunn do och d'Proposition engagéiert ënnerstëtzt, fir de Rapport iwwert
906 d'Situatioun am Xinjiang ze diskutéieren. **D'Situatioun am Xinjiang** ass zudéifst
907 beonrouegend, an et ass eng Schan, dass de Vott am Mënscherechtsrot, dee jo
908 just geduecht war, eng Diskussioun op den Agenda ze setzen, negativ
909 ausgaangen ass.

910 * * *

911 Wat **Russland am Mënscherechtsrot** ugeet, sou fuerdere vill Acteuren
912 schon zanter e puer Joer, also nach virum Krich, d'Opsetze vun engem Mandat
913 vun engem Spezial-Rapporteur vum Mënscherechtsrot, fir
914 d'Mënscherechtssituatioun a Russland ze dokumentéieren an ze
915 iwwerwaachen. Mam Aggressiounskrich géint d'Ukrain ass d'Situatioun a
916 Russland nach méi schlëmm ginn. Well d'Mënscherechtsverletzungen a
917 Russland esou flagrant sinn, huet Lëtzebuerg d'Roll vum *Penholder* fir sou eng
918 Resolutioun zu Genève ugeholl, an d'Aarbecht vun de 26 EU-Memberstaate, déi
919 Co-Auteurs waren, koordinéiert an den Text formell op den Dësch geluecht.

920 Am **Vott ass eis Resolutioun mat 17 Stëmmen dofir, 24 Abstentiounen a 6**
921 **Stëmmen dogéint ugeholl ginn**. Déi 6 Länner déi dogéint gestëmmt hunn, si
922 Bolivien, Kuba, Eritrea, Kasachstan, China a Venezuela, déi ëmmer géint Länner-
923 Resolutiounen am Mënscherechtsrot sinn. Och hei sinn et déi vill
924 Abstentiounen, déi Suerge maachen, an déi weisen, dass Moskau nach ëmmer
925 zevill Afloss huet. D'Adoptioun vun där Resolutioun ass awer virun allem e
926 grouse Succès well et déi éischte Kéier ass, dass eng Resolutioun iwwert
927 d'Mënscherechtssituatioun vun engem P5 Land, engem permanente Member
928 vum Sécherheitsrot, um Agenda vum Mënscherechtsrot stoung. Dat ass e
929 staarke Message doriwwer, dass d'Mënscherechter iwwerall gëllen.

930 Deen neie Spezial-Rapporteur fänkt elo geschwënn u mat Schaffen, a wäert
931 dann en éischte Rapport am September 2023 presentéieren, wou säi Mandat
932 dann och ka verlängert ginn.

933 * * *

934 **Respekt vum internationale Recht a Multilateralismus sinn existentiell wichteg**
935 **fir kleng Staaten.** Och dofir setze mir äis esou staark an allen internationalen
936 Organisatiounen derfir an, fir Russland sou wäit wéi méiglech ze isoléieren a fir
937 déi fuerchtbar russesch Verstéiss géint d'internationaalt Recht unzeprangeren.
938 **D'Kredibilitéit vum Multilateralismus** a vun allen internationale Mechanismen,
939 déi op Kooperatioun berouen, hänkt dovun of. Russland huet sou viles an der
940 internationaler Zesummenaarbecht futti geschloen. Ech si fundamental dervun
941 iwwerzecht, dass Russland sech domat selwer enorm schuedt. Soulaang wéi
942 Russland d'Agressioun géint d'Ukrain oprecht erhält, kënne mer keng Hand
943 Richtung Russland reechen.

944 De Moment vun der Diplomatie muss nees kommen a mir an der NATO an an
945 der EU mussen dann prett sinn. Ech zielen drop, dass **d'UNO, an de**
946 **Generalsekretär Guterres, eng grouss Roll ze spille kritt**, wann et bis méiglech
947 ass, iwwert e Waffestëllstand an en Enn vum Krich ze verhandelen. Dee Moment
948 kënnt awer réischt, wann déi russesch Panzeren zréck iwwert d'Grenz rullen. Et
949 kënnt och eng Chance kommen, je nodeem wéi d'Schluecht vu Kherson ausgeet,
950 dass Russland net aus enger Position de force eraus mä, bien au contraire, aus
951 der Defense eraus, sech géif gezwonge gesinn, un den Dësch ze kommen.

952 Et ass kloer, dass all Initiativ an dësem Sënn der Ukrain a kenger Form kann
953 opgezwonge ginn.

954 * * *

955 Mam Konflikt an der Ukrain an all de Konsequenze vun der russescher
956 Agressioun behaupten elo verschidde Leit, dass d'Liewensmëttelkris
957 d'Konsequenz vun de wirtschaftleche Sanktioune wier, déi d'EU an aner Länner
958 géint Russland geholl hunn. Do verwiesselen se bewusst de richtegen Ausléiser
959 vun der Kris, an d'Reaktioun drop.

960 **D'Liewensmëttelkris huet, dat ass evident, en disproportionnéierten Impact**
961 **op Länner, déi scho vulnerabel waren**, virun allem um afrikanesche Kontinent.
962 De Krich war, no der Pandemie, fir vill Länner déi Drëps, déi d'Faass iwwerlafen
963 doet, an déi sozial Konsequenze vum Impact vum Krich kënnen dramatesch ginn.
964 An deene Länner falen déi Argumenter, de Weste wier un allem Schold, an
965 oppen Oueren. An deem Kontext ass et immens wichtig, dass mir d'Eenheet an
966 der EU erhalen an dass **eis Kommunikatioun** glaskloer an iwwerzeegend ass,
967 souwuel um multilateralen Niveau wéi och an de Relatiounen mat de
968 verschiddene regionale Gruppen.

969 An deem Kontext begréissen ech, dass et dem Generalsekretär Guterres, mat
970 Hëllef vun der Tierkei, gelongen ass, de sougenannte „**Grain Deal**“ hinzekréien
971 an um Liewen ze halen. Dass Moskau an enger éischter Phase deen Deal kippen
972 wollt, muss engem awer Suergen machen. Dat Ofkommen huet et nämlech
973 iwwert déi lescht Wochen erlaabt, Milliounen Tonne Kären aus den ukrainesche
974 Späichere eraus a bei d'Leit an Nout ze bréngen. Dës Weideren huet
975 d'Ofkommen dozou bäigedroen, weltwäit d'Präisser vun den Liewensmëttelen
976 erofzedrécken. Et ass also wichtig dass d'Ukrain mat de Liwwerungen
977 weiderfuere kann, wéi virdrun. Méi wéi 10 Milliounen Tonne sinn zanter dem 3.
978 August exportéiert ginn.

979 * * *

980 De Krich op eisem Kontinent dierf äis op kee Fall vergiessen doen, dass et **op**
981 **ville Plazen op der Welt Kricher** gött, aler an neier, déi en enormen humanitären
982 Impakt hunn, a fir déi d'EU och gefuerdert ass, fir Léisungen ze sichen. Déi
983 Wäerter, fir déi d'Ukrainer kämpfen, sinn déi selwecht Wäerter wéi déi, wéinst
984 deene mir äis och uechter d'Welt mussen engagéieren.

985 An Afrika huet d'Liewensmëttelonsécherheet an d'Präisdeierecht **humanitär**
986 **Urgencen, déi et scho gouf, nach méi schlëmm gemaach**. Dozou kënnt déi
987 schlëmmsten Dréchent zanter 40 Joer, zemools am Horn vun Afrika. Dës akut
988 Erausforderunge komme bei al-bekannte Problemer a laang Konflikter derbäi :
989 e Manktem un Demokratie a Gouvernance, grad ewéi
990 Mënscherechtsverletzungen. An dat alles um Kontinent, deen äis am nootsten
991 ass.

992 Mir gesinn zanter e puer Joer eng nei Well vu **Militär-Putschen a Westafrika**,
993 zemools an der Regioun vum Sahel, wou Lëtzebuerg jo traditionnell ganz
994 engagéiert ass - rezent nach am Burkina Faso. D'Toleranz, mat där déi Putsche
995 vun der Bevëlkerung higezinn ginn, illustréiert och, wéi dramatesch de Verloscht
996 u Vertrauen vun de Bevëlkerungen an hir Regierungen ass, well déi Regierungen
997 ëmmer méi Terrain vis-à-vis vu Rebellegruppen an Terroriste verléieren.
998 D'Putschiste fëllen e Vakuum, dee just mat zolitter Gouvernance a konsequente
999 Reformen ze fëlle wier, an doraus gött en Däiwelskrees.

1000 Déi militär-politesch **Situatioun am Mali** huet sech weider verschäerft elo wou
1001 déi franséisch Missioun Barkhane fort ass. Barkhane war jo déi franséisch
1002 Militäroperatioun, déi och zanter 2014 am Mali fir all aner Militär- an
1003 Zivilmissiounen d'Sécherheet garantéiert huet. Barkhane ass Affer ginn vun där
1004 zudéiwst anti-franséischer an anti-europäescher Haltung vun der malescher
1005 Junta, déi léiwer mat de russesche Söldner vum Grupp Wagner zesummeschafft.

1006 Déi militäresch Iwwergangsregierung konnt zwar mat der Annonce vun engem
1007 konstitutionellem Referendum 2023 a Presidentschaftswalen 2024 seng
1008 regional an international Partner kuerzfristeg berouegen, mä dat heescht net,
1009 dass d'Land an enger gudder Verfaassung wier: de Sécherheetschaos, tëscht
1010 terroristesche Gruppen, engem schlecht organiséierte Militär, respektiv
1011 Söldnertruppen, huet bal eng hallef Millioun Malier intern déplacéiert oder an
1012 Nopeschlänner verdriwwen. Dobäi kommen ëm déi 2 Milliounen Mënschen an
1013 akuter Liewensmëttelonsécherheet. **De Mali bleift also den Epizenter vun der**
1014 **Kris an der Sahelzon.**

1015 An deem Kontext sinn ech ufank dës Joers fir déi éischte Kéier a **Mauretanien**
1016 gereest, e Land dat souzesoen d'Bréck tëscht dem Maghreb an dem Rescht
1017 vun Afrika mécht. Mauretanien ass onheemleech interessant an wichteg fir
1018 d'Sahelrégion, well et et fäerdegbréngt, eng gewëss Konstanz a Saache
1019 Gouvernance a Friden ze beweisen. Mir konnten eng Co-Akkreditatioun vun
1020 eisem Ambassadeur vun Dakar a Mauretanien an d'Weeër leeden, an och rezent
1021 en Honorarkonsul, den Abderrahmane Sissako, nennen. Mauretanien ass e Pol
1022 vu Stabilitéit an der Region, grad wéi den **Niger**, wou de Präsidant Bazoum et
1023 mat gudder Gouvernance an demokratescher Regierungsféierung fäerdeg
1024 bréngt, säi Land vun der Instabilitéit am Rescht vum Sahel ofzeschiermen.

1025 Manner gutt Noriichte kommen, ech hunn et scho gesot, aus dem **Burkina Faso**
1026 wou am Oktober deen zweete Coup d'Etat dës Joer war. Domadder goufen all
1027 international Efforten fir e Retour zu enger zivilgefouërter Regierung op Null
1028 zréckgesat. Wéi am Mali ass et och hei wichteg trotz allem weider am Dialog mat
1029 den Autoritéiten ze bleiwen, fir de Burkina zréck op de Wee vun der Demokratie
1030 ze begleeden. Et besteet de grouss Risiko, dat extern Acteuren wéi Russland,
1031 mat hirem simplisteschen anti-europäeschen Discours weider Uklang an der

1032 Bevölkerung fannen. Als bilaterale mä och europäesche Partner dierfe mir dem
1033 Burkina an dësen ongewëssen Zäiten net de Réck zoukéieren. Do géif just
1034 d'Zivilpopulatioun, déi mir och mat eiser Entwécklungshëllef zanter Joren
1035 ënnerstëtzen, drënner leiden.

1036 Op der anerer Säit vum Kontinent, am **Horn vun Afrika**, huet e komplizéierte
1037 Krich am Norden vun **Ethiopien** zwee Joer laang geherrscht. Honnerttausende
1038 Leit sinn deem brutalen Krich zum Affer gefall, dorënner vill Fraen a Kanner.
1039 D'Nopeschland Eritrea war vun Ufank un mat sengen Truppen am Krich géint
1040 d'Regioun vum Tigré am Norde vum Land verwéckelt, mä och nach aner extern
1041 Acteuren. Glécklecherweis konnten sech béid Parteien den 2. November a
1042 Südafrika op ee **Waffestëllstand** eenegen. Et ass ze hoffen, dass dës wichteg
1043 positiv Etapp sech och an den nächste Wochen um Terrain verwierklecht, fir dass
1044 d'humanitär Hëllef endlech d'Populatiounen erreecht, déi op se ugewisen sinn:
1045 am Norden vun Ethiopien sinn haut 13 Milliounen Mënsche ofhängeg vun der
1046 humanitärer Hëllef. Nieft der akuter Hongersnoot ass a verschiddene Regiounen
1047 eng grouss Dréchent, an op aner Plazen huet d'Reesaison Iwwerschwemmungen
1048 an ustiechend Krankheeten mat sech bruecht – bei bal 200 Leit gouf mëttlerweil
1049 scho Cholera nogewisen.

1050 D'EU muss sech lo rëm aktiv an der Regioun abréngen an de Friddensprozess
1051 ënnerstëtzen. Ouni de Fridden an Ethiopien kann d'ganz Regioun net dauerhaft
1052 stabil sinn.

1053 * * *

1054 Am **Iran** stinn zwou jonk Fraen, d'Niloofer Hamedi an d'Elaheh Mohammadi,
1055 ronn 20 Joer al, viru Geriicht a riskéiere liewenslängleche Prisong! Wat hu si
1056 verbrach? Si waren déi éischt déi d'Geschicht vum Mahsa Amini erzielt hunn.

1057 Eng jonk Fra vun 22 Joer. Mir kennen se, dës Tragedie : si war zu Teheran mat
1058 hiren Elteren op Besuch wéi d'“Moralitéitspolice“ si festgeholl huet, den 13.
1059 September dëst Joer. D'Uersaach war fir dës Police, dass en Deel vun hiren Hoer
1060 ënnert dem Voile erausstoungen. Mir kennen d'Suite. D'Mahsa ass dräi Deeg
1061 laang um Commissariat zerschloe ginn, si ass an de Koma gefall an dunn an e
1062 Spidol transportéiert ginn, wou si gestuerwen ass, de 16. September.

1063 D'Revolte doropshin am Iran ass gewalteg, an d'Repressioun och. 300 Leit hunn,
1064 an deem Land vu 85 Milliounen Awunner, hiert Liewe bis elo verluer, 14.000 sinn
1065 der festgeholl ginn. Vill jonk Leit, Fraen un éischter Stell.

1066 « **Fraen, Liewen, Fräiheet** » - oder op Kurdesch « Jin, Jiyan, Azadî » - dat ass de
1067 Slogan vun der **Protestbeweegung am Iran**. Déi jonk Iranerinnen an Iraner hunn
1068 d'Gefill ze erstécken ënnert dem theokratesche Regime vun de Mullahen. Virun
1069 allem déi jonk Frae wëllen endlech a Fräiheet an a Gläichheet mat hire
1070 männleche Kompatriote kënne liewen. Hire dagdeegleche Kampf verdénkt
1071 eisen déifste Respekt, an déi brutal Repressioun vun den iraneschen Autoritéite
1072 muss endlech ophalen.

1073 Den Iran ass, nom Hoffnungsschimmer ënnert dem President Rohani, an de
1074 Joren 2015 bis 2017, zu enger reegelrechter militärescher Tyrannie ginn. All
1075 berechtigt Kritikaktiounen kréien eng eenzeg Äntwert, schreiwt de Monde
1076 virun e puer Deeg : „**A chaque contestation, la République d'Iran n'a qu'une**
1077 **réponse: elle tue**“.

1078 Als EU hu mir eis Orientatiounen ginn, wéi mir d'Mënscherechtsverdeedeger
1079 uechter d'Welt wëlle beschützen an ënnerstëtzen. Dës Orientatiounen müssen
1080 elo konsequent applizéiert ginn. De 17. Oktober huet d'EU 11 Persounen a 4
1081 Entitéiten op d'Sanktiounslëscht gesat. De nächste Méindeg, beim Conseil vun

1082 den EU-Ausseministeren, gëtt héchstwarscheinlech eng weider Lëscht ënnert
1083 dem Mënscherechts-Mechanismus adoptéiert. Dobäi komme
1084 nach d'Sanktiounen wéinst der Liwwerung vu Kamikaze-Dronen u Russland, déi
1085 Russland an der Ukrain asetzt.

1086 Well no dësen Evenementer aus de leschte sechs Wochen net drun ze denken
1087 ass, nees Gespréicher iwwert **d'Nuklearofkommen JCPOA** opzehuelen,
1088 geschweige denn, se zu enger Konklusioun ze bréngen, mussen mer der Realitéit
1089 an d'Aan kucken, dass dës Regime vun den Ayatollahen déi mërdereschst
1090 Waff, déi et gëtt, a kuerzer Zäit an den Hänn kann hunn. Eng Tatsaach, där
1091 d'Welt sech ze stellen huet.

1092 * * *

1093 Och a **Palestina** gëtt d'Repressioun ëmmer méi schlimmer, virun allem durch déi
1094 israelesch Arméi an armeiert Siedler, mä och vun der palästinensescher
1095 Autoritéit am Westjordanland, oder vum Hamas an der Gazasträif. D'Gazasträif,
1096 déi zanter 15 Joer ënnert israelischer Blockade steet, gouf dës Joer op en Neits
1097 vun Israel bombardéiert. Et kann een et net oft genuch widerhuelen:
1098 **d'Awunner vu Gaza kënnen néierens hi flüchten.** Si si gefaangen am gréissten
1099 Prisong ënner fräiem Himmel vun der Welt, an an engem endlosen Zyklus vu
1100 Gewalt an Zerstörung. D'Westjordanland ass drop an drun, ze explodéieren,
1101 an d'Gefor vun enger drëtter Intifada ass reell. D'Zwee-Staaten-Léisung ass de
1102 facto quasi onméiglech ginn. Nëmme eng Zuel fir dat ze illustréieren: an den
1103 illegalen israelischen Siidlungen am Westjordanland wunnen iwwer 600.000 Leit.
1104 Ongeféier d'Awunnerzuel vu Lëtzebuerg, op deem Gebitt, wou eigentlech de
1105 palästinensesche Staat sollt entstoën. Wann dir haut mat de Jonken a Palestina
1106 an och an Israel schwätzt, se verschidder: wann et keng zwee Staaten ka ginn,
1107 dann eben ee Staat, an deem jiddereen déi selwecht Rechter huet. Dat

1108 allerdéngs geet erëm net, well dann déi jiddesch Communautéit an engem bi-
1109 nationalen Staat net méi an der Majoritéit wier, a wéi der wësst huet Israel sech
1110 2018 als de „jiddeschen Nationalstaat“ deklaréiert. **Also si mer an engem**
1111 **Däiwelskrees: et ka weder zwee Staaten, nach ee Staat ginn. Wat iwwereg**
1112 **bleift, ass eng éiweg Occupatioun.** De facto een eenzege Staat, awer mat
1113 ongläiche Rechter fir déi eng a fir déi aner. Wouzou dat féiert, hu mer bei de
1114 rezente Walen an Israel gesinn, wou eng rietsextrem Partei déi drëttstäerkste
1115 Kraaft ginn ass, an deemnächst kéint Deel vun der israelescher Regierung sinn.
1116 Am Israel-Palestina Konflikt huet d’Europäesch Unioun just eng Chance, gehéiert
1117 ze ginn, wa se eng Positioun huet, keng zwou oder dräi. An deem Sënn beméiht
1118 Lëtzebuerg sech weiderhinn, a mécht sech staark fir d’Recht vun de
1119 Palestinenser op en eegene Staat. Dëst ass laangfristeg déi eenzeg nohalteg
1120 Léisung, dass Israel dauerhaft a Fridde liewe kann, Säit u Säit mat Palestina.

1121 Loosst mech op dëser Plaz och nach e Wuert verléieren iwwer **zwee Konflikter,**
1122 **déi ëmmer méi a Vergiessenheet geroden well se schon soulaang daueren, an**
1123 **sou aussichtslos schéngen: Syrien an de Jemen.** D’Situatioun am Jemen gëtt
1124 allgemeng als déi schëllemsten humanitär Katastroph op der Welt ugesinn. An
1125 dat heescht eppes, nodeems ech iech vun där fuerchtbarer Situatioun am Tigré
1126 geschwat hunn. A Syrien huet den Assad, fir sech um Pouvoir ze halen, mat
1127 Hëllef vu Russland dat ganz Land zerstéiert. **Déi russesch Bombardementer an**
1128 **déi iranesch Dronen déi mir haut an der Ukrain gesinn, komme net vun**
1129 **ongeféier: all dat hu mer zanter Jore schonn a Syrien an am Jemen beobacht.**
1130 **Se hannerloosse weider näischt wéi Misère an Zerstéierung.** Dëst weist, wéi
1131 wichteg et ass, d’Krichsverbrieche iwwerall op der Welt zur Rechenschaft ze
1132 zéien. An der arabescher Welt ginn et konkret Unzeechen, den Assad ze
1133 rehabilitéieren, en nees politesch salon-fäheg ze maachen, ouni en zur
1134 Rechenschaft ze zéien.

1135 A wa mer vun de Brigange vun dëser Welt schwätzen : Mir dierfen och
1136 d'Situatioun am **Afghanistan** net aus de Aan verléieren. Contrairement zu
1137 deem wat d'Taliban zougesot haten, wéi si am August 2021 nees un d'Muecht
1138 komm sinn, hu jonk Fraen nach ëmmer keen Zougang méi zur Edukatioun iwwert
1139 d'Primärschoul eraus. Dat kann näischt Guddes fir e Land heeschen. E Land an
1140 deem 50 Prozent vun der Bevëlkerung net méi dierf an d'Schoul goen, ass e
1141 Land, dat sech selwer zum absolute Stëllstand verdaamt huet. Am Afghanistan
1142 gëtt et haut keng Perspektiv, guer keng, fir iergend eng Zukunft fir d'Leit a fir hir
1143 Kanner. Mir setzen äis weider dofir an, dass d'Situatioun vun de Meedercher a
1144 Fraen am Afghanistan sech verbessere muss. De Wanter um Hindukusch ass
1145 batter, an d'Leit am Afghanistan leide weider, dëst no 20 Joer grousser
1146 Hoffnung. D'UNO ass och hei eleng an enger Positioun, fir Drock op d'Taliban ze
1147 maachen, fir dësen Diskriminatiounen en Enn ze setzen.

1148 **Den Afghanistan bleiwt eent vun de Länner, aus deenen déi meescht Leit bei**
1149 **äis flüchten.** Am August 2021, wéi d'Taliban brutal un d'Rudder komm sinn, huet
1150 de Grand-Duché Lëtzebuerger Awunner vun afghanescher Hierkonft a Leit mat
1151 engem Lien zu onsem Land evakuéiert. Drëttlänner wéi de Qatar oder Pakistan
1152 hu vill gehollef, fir déi Evakuéierungen, an Départe an der Urgence vun den
1153 éischte Wochen, méiglech ze maachen. Lëtzebuerg hat och zougestëmmt fir
1154 afghanesch Staatsbierger opzehuelen, déi besonnesch a Gefor waren an hirer
1155 Heemecht. Insgesamt hunn mir am Kader vun der humanitärer Evakuéierung
1156 aus Afghanistan eng 60 Leit opgeholl. All déi Leit hunn zu Lëtzebuerg
1157 internationale Schutz kritt. Ënnert hinne sinn och Leit, déi fir d'EU an NATO
1158 geschafft hunn, an och aner Leit, déi besonnesch bedroht waren, zum Beispill
1159 Riichterinnen an hire Famillen. Gläichzäiteg hu mir zanter Mëtt August 2021 65
1160 Afghanen en Titre de Séjour fir Familljememberen ausgestallt, am Kader vun der
1161 Familljenzesummeféierung. Vun 2021 bis den 20. Oktober 2022 hunn insgesamt

1162 263 Afghanen eng Demande fir internationale Schutz gestallt. An der selwechter
1163 Zäit kruten 210 Afghanen internationale Schutz zougeschwat. Dorënner déi 60
1164 Leit, déi am Kader vun der humanitärer Evakuéierung bei äis komm sinn. Och
1165 wann d'Joer 2022 staark duerch den Krich an der Ukrain geprägt ass, dierfe mir
1166 awer d'Leit am Afghanistan an op sou villen anere Plazen net vergiessen.

1167 Den Ament **klëmmt de Migratiounsdruck an Europa am allgemengen rëm**
1168 **staark**, nodeems en zanter dem Pandemie-Joer 2020 staark zréckgaange war.
1169 Am Mëttelmier-Raum, a virun allem an Italien, mä och op Zypern, kommen
1170 zanter Ufank vun dësem Joer erëm méi Leit un. Och iwwert d'West-Balkan Route
1171 komme vill Leit an d'EU. Op eise Bausegrenzen am Osten hate mir et mat enger
1172 Instrumentaliséierung vun der Migratioun duerch den autokratesche Regime
1173 vum Lukachenko am Belarus ze dinn.

1174 An der EU leien d'Zuele nach hannert deene vu virum Krisejoer 2015, se sinn
1175 awer vill méi héich wéi an deenen leschten Joren, an et bleift vir mech kloer,
1176 dass mer äis **dréngend nei Reegelen an der Unioun musse ginn, fir eng**
1177 **geuerdent, automatesch an obligatoresch Gestiouen vun der Migratioun** ze
1178 hunn. D'Verhandlung fir de Migratiounspakt gi leider nëmme lues virun, wat
1179 den Aspekt vun der Solidaritéit ugeet. Mir setzen äis och bei der UNO a fir dës
1180 Sujeten : dëst Joer war Lëtzebuerg de Co-Facilitateur, zu New York, fir den
1181 „International Migration Review Forum“, deen den Tësche-Bilan gezunn huet
1182 vum „Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration“, deen 2018
1183 ugeholl gi war.

1184 Zu Genf geet eisen **Asaz fir Mënscherechter Hand an Hand mat eisem Asaz fir**
1185 **eng mënschlech Migratiounspolitik**. Mir als Europäesch Unioun musse kloer
1186 Zeeche setzen. Mir brauchen eng gesond **legal** Migratioun an Europa an och op
1187 Lëtzebuerg. 13% vun wesentleche Beruffer ginn an Europa vun Drëttstaatler

1188 iwwerholl. Ech loossen iech d'Rechnung fir Lëtzebuerg maachen. Ouni déi
1189 Drëttstaatler hätte mer nach méi eng grouss Penurie a verschiddenen
1190 Secteuren, wéi zum Beispill am ICT-Beräich.

1191 D'Ophuele vu Flüchtlingen ass **e staarkt Zeeche vu Solidaritéit**, ee Prinzip deen
1192 am EU-Recht, zumindest um Pabeier, grouss geschriwwen gëtt. Fir ee Land wéi
1193 Lëtzebuerg ass Solidaritéit immens wichteg, dat ass virun allem während der
1194 Pandemie kloer gi. Mir waren ugewisen op d'Solidaritéit vu sou ville Partner, fir
1195 d'Kris ze meeschteren. Migratioun an Asyl sinn ee vun deene Beräicher, an
1196 deene mir dës Solidaritéit kënnen zréckginn, an dat machen mer och.

1197 Mir hunn äis, an där Logik, konstant **solidaresch** gewise mat anere
1198 Memberstaaten, andeems mir méi wéi honnert *Demandeurs d'asile* am Kader
1199 vun der Relokalisatioun zanter 2018 aus der Mëttelmier-Regioun opgeholl hunn.
1200 Eréischt virun e puer Woche koume weider Flüchtlingen an dësem Kader aus
1201 Italien um Findel un. Leider hunn zwee Drëttel vun den EU Memberstaaten nach
1202 keng Flüchtlingen iwwert d'Relokalisatioun opgeholl. Dat ass ee vun de Grënn,
1203 firwat **eng obligatoresch Solidaritéit** innerhalb vun der EU ëmmer méi
1204 indispensable gëtt. Et kann net sinn, dass déi Länner, déi duerch hir
1205 geographesch Lag dat éischt Zil an der EU vu ville Flüchtlinge sinn, eleng gelooss
1206 ginn. Do geet et och net dier, dass vereenzelt Memberstaate sech solidaresch
1207 weisen an ëmmer nees Migranten an Nout ophuelen. Solidaritéit ass ee vun den
1208 absolute Grond-Wäerter vun der EU. Solidaritéit muss um Terrain eng wierklech
1209 Entlaaschtung bréngen. Solidaritéit geet net just an eng Richtung. Sou
1210 genannten „Push backs“ op verschiddene vun eisen europäesche Baussegrenze
1211 sinn den absolute Contraire vu Solidaritéit.

1212 **Solidaritéit gëtt et awer net nëmmen am Kader vun der EU.** Och international
1213 weist eist Land sech solidaresch, an hält seng Responsabilitéit, virun allem vis-à-

1214 vis vun deene Leit, déi op Grond vu Krich a Gewalt alles hu missen zrëcklossen.
1215 Zanter 2014 goufen iwwer 350 Leit am Kader vun der Reinstallatioun opgeholl
1216 aus der Tierkei, dem Libanon, Jordanien an dem Niger.

1217 * * *

1218 Déi aktuell Ëmwälzungen erfuerderen och nach méi wéi an der Vergaangeheet,
1219 dass mir eis Funktiounsweis reegelméisseg iwwerpréiwen a sécherstellen, dass
1220 mir eis d'Mëttele ginn, déi mir brauchen, fir eisen internationale
1221 Responsabilitéite gerecht ze ginn an eis Interessien esou gudd ewéi méiglech an
1222 der Welt ze verrieden. Dozou gehéiert och, dass mir eisen **diplomatesche**
1223 **Reseau** upassen, wann et néideg ass.

1224 De Krich an der Ukrain huet der Sécherheetsdimensioun erëm e ganz anere
1225 Stellegewäert ginn. Eis Sécherheet bleift garantéiert vu der **NATO**. An deem Kontext
1226 hu mir decidéiert, eis Verriedung bei der Allianz zu Bréissel ze stäerken. De
1227 Lëtzebuerger Ambassadeur bei der NATO wäert sech an Zukunft mat senger
1228 Equipe honnertprozenteg op eis Interessien bei der Allianz konzentréieren, an net
1229 méi wéi bis ewell och fir eis Relatiounen mat eise belschen Noperen zoustänneg
1230 sinn. Dëst erlaabt äis gläichzäiteg, och d'Relatiounen mat der Belsch a
1231 besonnesch hire federalen Entitéiten méi efficace ze fleegen. Dëse Schrack war
1232 scho laang iwwerfällig an ass duerch de Krich an der Ukrain inevitabel ginn.

1233 Ech hun et ugangs gesot, mir mussen och eis Handelsrelatiounen iwwerdenken
1234 an nach méi enk mat deene Partneren zesummeschaffen, mat deene mir déi
1235 selwecht Waerter hunn. Eis Relatiounen mat **Südkorea** hunn an de leschte Joren
1236 eng Dynamik entwéckelt, déi eng permanent Präsenz zu Seoul erfuerdert. Aus
1237 deem Grond hu mir decidéiert, eng Ambassade zu Seoul opzemaachen.

1238 Domadder wëlle mir déi enk Zesummenarbecht um bilateralen an och um
1239 multilaterale Plang mat Korea weider ausbauen.

1240 * * *

1241 Dës Aussepolitesch Ried 2022, déi 16. zanter ech am Amt sinn, ass déi schwéierst
1242 an der Preparatioun gewiescht, well déi international Situatioun däermoossen
1243 opgewullt ass.

1244 Eng militäresch Agressioun vun dësem Ausmoss konnte vill sech, an do
1245 schléissen ech mech natierlech mat an, op dësem Kontinent net virstellen. Wa
1246 mir de Jonke versicht hunn, Europa méi no ze bréngen, hu mir dacks vun deem
1247 grouse Friddensprojet geschwärmt, deen an de leschte 70 Joer geschaf gouf.
1248 Net seelen hunn ech awer misste feststellen dass déi Jonk, an och déi manner
1249 Jonk vun haut, mat deem Argument net méi wierklech eppes konnten ufänken,
1250 well de Fridden eng Normalitéit gi war, eppes wat een sech guer net méi anescht
1251 ka virstellen.

1252 Zanter dem 24. Februar wësse mir, dass Fridden um europäesche Kontinent alles
1253 anescht ass ewéi eng Selbstverständlechkeet. Dass et Muechten an Acteure
1254 ginn, déi an alen Denkschemen hänke bliwwe sinn, déi eis Denkweis net deelen
1255 an déi net zécken, mat réier Gewalt hir Ziler probéieren duerchzesetzen. Mir hu
1256 misste feststellen dass et de Fridden net fir Nächst gëtt, dass et net duergeet,
1257 eng dauerhaft Friddensarchitektur an Europa ze schafen, ma dass dës och muss
1258 versuergt an ënnerhale ginn, a virun allem resistenzfäheg, resilient, muss
1259 gemaach ginn.

1260 An deem Sënn ass de 24. Februar e **Paradigmewiessel**. Et ass deen Dag, wéi alles
1261 anescht ginn ass. Den Dag wéi mer verstanen hunn, dass d'Nokrichsuerdnung
1262 an Europa a Fro gestallt ginn ass. Dat friddlecht Zesummeliwwen ass unilateral

1263 opgekënnegt ginn vum russesche Prääsident, mat all dem Leed a Misère dat e
1264 Krich mat sech bréngt. Mir wëssen elo nees, wéi wäertvoll an onverzichtbar de
1265 grouse Friddensprojet Europa ass. A mir gesinn, no de Balkankricher aus den
1266 90er Joren, nees mat aboluter Däitlechkeet, wéi sënnslos a schrecklech all Krich
1267 ass. Wéi evident et ass, dass e Krich net ka gewonne ginn, oder jiddefalls net
1268 ouni sou enorm Verloschter, dass kee Krichszil se kéint justifiéieren. Net um
1269 Schluechtfeld, net an de Käpp a bestëmmt net an den Häerzer vun de Leit.

1270 Jiddferee muss elo kucken, wou e steet, op wéi enger Säit vun der Geschicht e
1271 wëllt stoen. Et gëtt keng Neutralitéit a keng Ambiguitéit fir dëse Krich richtig
1272 anzuschätzen, an d'Geschicht wäert jugéieren, ob een op der richteger Säit
1273 stoung.

1274 Fazit : Mir müssen an Zukunft nach méi investéieren, fir de Fridden ze erhalen.
1275 Fir äis ze schützen. Eis Bierger, eis Aart a Weis fir ze liewen, eis Wäerter an eis
1276 Idealer vun Toleranz a Respekt géigeniwwer eise Mattbierger.

1277 Dës nei **Situatioun ass och en Accélérateur** fir eng Rei Projeten déi mir schonn
1278 op de Wee bruecht hunn. Sief et d'Energietransitioun, d'Schaffen un enger méi
1279 grousser Resilienz vun eiser Wirtschaft, d'Reduzéierung vun eisen
1280 Ofhängegkeeten, e bessere Schutz vun eisen Infrastrukturen oder och den
1281 Ausbau vun eise Verdeedegungskapazitéiten. All dat muss elo vill méi séier
1282 virubruecht ginn, wéi mir dat geduecht haten. Dat kritt déifgräifend
1283 Konsequenzen op eist deeglecht Liewen, op eis Gesellschaften an eis Wirtschaft.
1284 Ech si fest dovunner iwwerzeegt, dass mir méi staark aus dëser Kris
1285 erauskommen wa mer dëst ëmsetzen.

1286 Dofir musse mir déi staark Eenheet, déi mir bis ewell an der EU ënner Beweis
1287 gestallt hunn, onbedéngt bäibehaalen. Nëmme gëeent kënne mir op der

1288 internationaler Bühn déi Roll spillen déi d'EU am 21. Jorhonnert spille soll. D'EU
1289 als Friddensprojet ass méi relevant wéi jeemools virdrun. Eng souverän Unioun,
1290 déi eng direkt Responsabilitéit fir hir Noperschaft huet, déi Stabilitéit a
1291 Wuelstand propagéiert, mä déi och muss bereet sinn, strategesch ze denken an
1292 sech ze wieren géint schiedlech Interferenzen an Aflossnahmen.

1293 „Demokratie ass net Alles, mä ouni Demokratie ass Alles Näischt“, fir de Willy
1294 Brandt ze paraphaséieren. Mäi Message wier et, kee Millimeter
1295 Rechtsstaatlechkeet opzeginn, weder bei äis zu Lëtzebuerg, nach an der EU. Aus
1296 engem Millimeter gëtt séier e Meter, dann e Kilometer, a schliesslech landt een
1297 do, wou Autokrate fräi Hand hunn, well d'Géigegwiichter zur politescher Muecht
1298 eliminéiert sinn.

1299 Ech sinn zouversichtlech, dass dem Putin säi brutale Krich an der Ukrain äis all
1300 opgerëselt huet a gestärkt huet fir d'Demokratie ouni Konzessioun ze
1301 verteidegen.

1302 Ech soen Iech Merci.